

RINDALSHOLT PER A

ERLENDVEI 21
OSLO 6

Returadresse:
Frennings vei 3,
Oslo 5

MATT?

***Drikk mere melk!
Tony Miles drikker
2 l melk pr. sjakkparti.***

Visste du at din evne til å tenke logisk øker betraktelig etter en skikkelig frokost? Og at din kreativitet og fysiske utholdenhet skjerpes tilsvarende?

Dette er nylig slått fast i en undersøkelse foretatt blant

svenske skolebarn. En skikkelig næringsrik frokost kan settes sammen på flere måter, men melk i en eller annen form inngår uansett. Dette vet Tony Miles, men nå vet du det også. Skal du slå ham neste gang?

Skjerp deg - drikk mere melk.

8 november
1983

norsk sjakkblad

Polens lag som vant 8-landskampen i Oslo. F.v. reiseleder og vise-president Edvard Dombrowski, Sznepik, Szmacinska, Flis, Stanicszewski, Adamski og Szymczak. (Foto: Barbara Hoppel)

Medlemsblad for
Norges Sjakkforbund

nsb 8/83

8-landskamp <i>Kjeken/Helmers</i>	3
Tilbud fra NSF/NSFU	17
Brevkassa	18
Mer om Gjøvik	20
Sjakk og honorarer <i>Øystein Brekke</i>	21
Norges Grand Prix	22
Espens Grønfeldnyhet	28
Reglementsutvalget	28
Åpent ungarsk jr.m. <i>Trond Solem</i>	31
Kandidatmatchene	31
EM for klubbtag	31
Litteratur	32
NATO-sjakk <i>Christoffersen/Olafsen</i>	33
Danmark-Norge damer <i>Ingrid Dahl</i>	35
Klassisk drage <i>Dag Orseth</i>	36
Problemisten <i>N.G.G. van Dijk</i>	39
Terminliste	40
Forbundsnytt	41
Turneringsinformasjon	42

Redaksjonen avsluttet
tirsdag 8. november.
Dead-line for julenum-
meret: 1. desember.

ØSTLANDSSERIEN

Gedigen oppslutning

Hele 56 lag er påmeldt til årets Østlandsserie som også danner opptakten til NM for klubbtag 1984. Lagene i startrekkefølge (Bergertabellen!) er:

- DIVISJON: 1 Hamar 2 OSS 1 3 Asker 4 Tempo 5 Brugata 6 Tao 7 OSS II 8 Stjernen
- DIVISJON A: 1 Konnerud 2 Drammen 3 Tønsberg 4 Tempo II 5 Indre Østfold 6 Moss 7 Larvik 8 Sarpsborg
- DIVISJON B: 1 Strømmen 2 Hønefoss 3 Eidsvoll 4 Ski 5 Kongsvinger 6 Lillehammer 7 Gjøvik 8 Stjernen II
- DIVISJON A: 1 Ås 2 ASKO I 3 Halden 4 Fredrikstad 5 IØSS II 6 Moss II 7 Marker 8 Myrvoll
- DIVISJON B: 1 Sørum 2 Nordstrand 3 OSS III 4 Sjakkameratene 5 Nittedal 6 Eiker 7 Sicilianerne 8 ASKO II
- DIVISJON C: 1 Hamar II 2 Trysil 3 Lunner 4 Elverum 5 Løten 6 Lillehammer 7 Våler 8 Sørum II
- DIVISJON D: 1 Skien US 2 1911 3 Tønsberg 4 Konguberg 5 Caissa 6 Asker II 7 Eiker II 8 Horten

NORGES

SJAKKFORBUND - stiftet 20.7.1914

Frenningsvei 3, Oslo 5
Tlf. 02/15 12 41

Bankgiro: 6003.30.02508
Postgiro: 5.12.47.48

President:

Rolf W Tangen, Box 201, 1701 Sarpsborg
Tlf. 031/51120 (j) 032/45740 (p)

Generalsekretær:

Øystein Brekke, Pr. Harbitzgt. 23 C,
Oslo 2

Medlemsskap i Norges Sjakkforbund inkluderer Norsk Sjakkblad fritt tilsendt. Abonnementspris for ikke-medlemmer, kr 90 pr. år, innbetales til NSF.

norsk
sjakkblad

ISSN 0332-9771

Medlemsblad for
Norges Sjakkforbund

Opplag: 4500

Tlf. 02/15 12 41

Frenningsvei 3, Oslo 5

Redaktører:

Henning Wadd Hermansen,
Grefsenkollvn. 12 A, 1.392, Oslo 4
Petter Stigar,
Frennings vei 3, Oslo 5

Medarbeidere:

Nils G. G. van Dijk, Tor Arne Hauge, IM
Knut Jøran Helmers, Per Erik Holsten,
Svein Harald Johnsen, Svein Gustav Myreng,
Dag Orseth, Øystein Sande.

Trykk: Reprografisk Industri, Oslo

Stor spenning til siste slutt

Av Johs. R. Kjeken

Så møttest dei til dyst: Finland, Island, Norge, Polen, Færøyane, Danmark, Sverige og Vest-Tyskland, over 6 bord inklusive kvinne og juniorbord. I ei tid da titteljag og aritmetisk ry synest å vere sjakkens mål, tykkjer vi det lyser opp med ein landskamp. Lagkameratane (og -vennina) sine granskande blick er ein betre stimulans til kamp og innsatsvilje enn FIDE's regel om at "eit sjakkparti ikkje skal avsluttast før det har skjedd ein reell kamp på brettet".

Dei fleste kunne nok ha forsterka laga sine, delvis i høg grad, men ein GM, 19 IM'ar og ein FM fortel sitt om kvaliteten. Og den eine Fidemeisteren var Danmarks Jørn Sloth, førre verdsmeisteren i postsjakk!

Det vart ein spennande og jamn landskamp. At Færøyane skulle bli "Prügelknabe" var klart på førehand. Finland datt av lasset i 2.runde ved å tape ½-5½ for Island, men dei 6 andre laga lukta faktisk på medaljeplass så å

Den finske åpenbaring på 5.bord skapte berettiget oppsikt. Leena Laitinen er cand.jur. og fallskjermhopper på si'!

Færøyenes juniorrepresentant Torkil Hansen gjorde slett ingen dårlig turnering, han beseiret eksempelvis den gode dansken Lars Schandorff.

seie til langt inn i siste runde. Apropos Færøyane. Dei hadde ingen å setje på kvinnebordet ("Vi har nøgen piger, men må trene dem mer først"), og bad derfor om hjelp fra arrangørlandet. Mary Kligen, som NSF's uttakingskomité denne gang hadde vraka, (litt uventa kanakje, når ein ser på innsatsen under NM i Trondheim, men UK veit vel kva dei gjer) stilte sporty opp. Ho har dermed vore med i 8 av 9 landskampar i denne serien (fyrste året var det ikkje kvinnebord), og toppar deltakarstatistikken.

Før siste runde såg det ut til å vere duka for islandsk siger. Men danskane ville det annleis. Dei stilte med noko som lagkaptein Sloth og alle andre sa var eit dansk C-lag, men dette fortel meir om breidda i dansk toppsjakk enn om lagets styrke. I alle fall tok dei leiinga $4\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ over Island som dermed var ute av medaljestriden, og samstundes var Danmark med i gullkampen. Polen hadde tatt medaljevona fra Norge ved å slå oss $4\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$ i nest siste runde, og med 4-2 siger over Vest-Tyskland i siste hadde dei tatt leiinga med 26 poeng. Danmark hadde $25\frac{1}{2}$ +hp. mot Island. Med remis eller betre her ville dei vinne på fleire lagpoeng. Dette partiet var det einaste som ikkje vart ferdig laurdag kveld og måtte derfor takast opp att søndag morgon.

Så spenninga heldt seg heilt til slutt. Da syntet det seg at Erik Peder-sens stilling var vonlaus, Helgi Olafsson og Island tok landskampens siste poeng. Dermed var Polen sigerlaget. Dei vann forsåvidt fortent, scora fyrst og fremst på at dei hadde eit svært jamt lag. Dei berande på laget var IM Sznapiak som med 5 av 7 vart toppscorar på 1.bord, og junior-en Staniszewski som også tok 5 av 7. Det danske C-laget fekk altså andre-plassen, medan svenskene, som nok var favorittar, ikkje kunne bli betre enn nr. 3, trass i at IM Pia Cramling tok kanonscoren $6\frac{1}{2}$ av 7.

Helgi Olafsson fikk gleden(?) av å avgjøre landskampen i Polens favør.

GAMLELANDET,

for å bruke Ragnar Hoens uttrykk, gjorde lenge bra ifrå seg. Vi starta med siger over Danmark, Sverige og Finland, kva meir kan ein forlange? Men Polen vart altså vårt Waterloo i nest siste runde. UK tykkjast å ha satsa på ungdomslinja. Simen Agdestein var sett opp på 1. bord og starta med 4 av 5 poeng. Deretter egga han kapital og fekk to nullar. Ved sida av å vere god har han ei imponerende kampvilje. Men også her kan det bli for mye av det gode. Å avslå remistilbod med dårleg stil-

ling og tidsnød som han gjorde i siste runde mot Ziska, er neppe klokt. Øgaard på 2.bord var atter den gamle gode. Stø som fjell gjekk han gjennom turneringa utan tap ("Her kan man gjøre en liten unøyaktighet uten å tape", sa han med Gjøvik i minnet), og med 5 av 7 var han saman med Carsten Høi (Dan.) toppscoraren på 2. bord. Heim tok 50% på 3.bord. Forsåvidt godkjent. Det same kan vel seiast om Wibe på 4.bord med 3 poeng, han måtte gå inn på nokre timars varsel, da Tiller hadde fått influensa.

IM Terje Wibe stoppet på kort varsel inn på det norske lag.

Unge og lovande Ingrid Dahl debuterte på kvinnebordet. Der var det ingenting gratis å få. Sjøl om ein ser bort frå umoglege Pia, ville fleire av motstandarane hevda seg i ei norsk meisterklasse, så 2 poeng var ein hederleg debut.

På juniorbordet gjekk Berge Østenstad inn som reserve for Espen Agdestein som opprinneleg var uttatt, men prioriterer skolen denneongen. Berge, som nyleg delte 1.plassen i ei internasjonal juniorturnering i Belgia, var ein fullgod "reserve". Med 5 poeng vart han saman med Staniszewski toppscorar på juniorbordet. Og dette var ikkje billige poeng. Schandorff (Dan) med Elo på 2350 måtte nøye seg med $2\frac{1}{2}$. Berge spelar framfor alt iderik sjakk og det blir moro å fylgje han i tida som kjem. Utan tvil blir han ein interessant tilvekst til den norske eliten.

ARRANGEMENTET

Ansvarleg for arrangementet var bedriftsklubben Gilde SK med Odd Sæterbø som eldsjel og primus motor. Med seg hadde han ein arrangementskomite med Alf Øverås i spissen. Det er klart at eit slikt arrangement kostar mange pengar. Med 42 utanlandske gjestar som skal ha kost og losji, og dyr lokalleie, kjem utgiftene fort opp i ein 6-sifra sum. Inntektene kom fra programannonser og veggreklame, men det tyngste lyftet fall nok på hovedsponsor "Gilde" (Noregs Kjøtt- og Fleskesentral). Så nå må norske sjakkspelarar vite kva slags kjøttprodukt dei skal kjøpe: GILDE, ferske varer, det kjennes på smaken! Likevel fekk det heile eit visst preg av "lågbudsjett". Dobbeltrunde, trang innkvartering på "flotellet" Håkon Jarl langt frå spelehallen var minusmoment. Restaurantavdelinga ved Norges Varemese på Sjølyst var heller ikkje det vi kallar ideelle spelelokale. Arr.komiteen hadde planlagt ei lang rekke tilleggsaktivitetar. Ikkje alle planar vart realisert, men sporadisk vising av to parti på demobrett med kommentator i eige rom, utstilling av Jan Varners gedigne samling sjakkbrikker fra mange land og tider, "Sjakkutsalget" og Grand Prix-turnering den siste helga var med på å skape sjakkfest for det altfor fåtallige publikum.

Så om vi ikkje kan rose oss av å ha gjennomført eit perfekt arrangement, trur eg det er lov å seie at 8-landskampen sportsleg sett vart avvikla på tilfredsstillande vis.

Summa summarum: NSF er Gilde SK v/Odd Sæterbø og Alf Øverås med fleire stor takk skuldig.

Nemast må også Odd Christoffersen som med gode hjelparar ga ut dagleg bulletin. Turneringsleiarjobben var delt mellom underteikna og gen.sekr. Ø.Brekke, også vi med mange gode hjelparar.

LITT HISTORIE

Denne 8-landskampen tok til som 4-landskamp i 1970. Det utvikla seg så til 6-landskamp med dei 5 "store" nordiske land+Vest-Tyskland som deltakarar, og arrangementet fann stad kvart år fram til og med 1977. På dette tidspunkt hadde også Færøyane

Tre forgrunnsfigurer fra turneringen. F.v. den finske "altmeister" Kaarle Ojanen, snart 65 år og 13 ganger finsk mester (siste gang i 1983!). IM Sznapiak som ble toppscorer på 1.bord og IM Adamski som spilte på 2.bord på Polens vinnende lag.

meldt seg interessert, og for å unngå eit ulike tal lag kom Polen med. Det vart samtidig vedtatt at landkampen skulle spelast anna kvart år, dei åra det ikkje er olympiade, og Norge, som saman med Sverige og Vest-Tyskland hadde vore med kvart år frå starten, tok på seg arrangementet for 1979. Polen var seg villig til å vere arrangør i 1981. Ikkje noko av dette gjekk i orden. Delvis av økonomiske grunnar og delvis fordi vi i 1979 hadde junior-VM, måtte Norge seie frå seg arrangementet dette året, og av grunnar som den samtidsmødetne lesar kjenner, måtte Polen melde avbode i 1981. Det kvilte såleis eit spesielt ansvar på NSF og Norge i år, om tradisjonen skulle oppretthaldast. Dess større grunn til å takke Odd Sæterbø, Alf Øverås og resten av arrangementskomiteen for innsatsen.

OM FRAMTIDA

I løpet av landskampveka vart det halde eit møte mellom representantar frå deltakarlanda. Her var det prominente personar tilstades, så som den nyvalde president i det vesttyske sjakkforbundet, Heinz Höhlfeld, vise-president i det polske do., Edvard Dombrowski, og mange fleir som ikkje skal nemnast her. Det vart vedtatt å

oppørje Finland, eventuelt Island om å ta arrangementet i 1985, ettersom dei ikkje har hatt det før. Polen ønskte å vere arrangør i 1987, og Færøyane sa seg interessert i 1989. 8-landskampens framtid skulle såleis vere sikra.

TIL SLUTT

Omlag samtidig som underteikna tok på seg å vere med som turneringsleiar i dette historiske arrangementet fekk eg referatet frå årets kongress i hende. Der las eg med store augo: "Det forutsettes at 8-landskampen ikke påfører NSF økonomiske utgifter". Vedtatt mot 3 stemmer.

Eit merkjeleg vedtak.

Nå har eg aldri vore den som har tala for at NSF skal bruke store ressursar på å arrangere turneringar, eg er også klar over at budsjettet ikkje tillater noe særleg. Men frå dette til å svinebinde sentralstyret på hender og føter, som kongressen faktisk gjer, er det da eit godt stykke.

Å invitere gjestar fra 7 land og så vedta at det ikkje skal koste, det er ikkje berre tåpeleg, det er rett og slett uhøflig. Vedtaket er ei skam for NSF. Her står det om internasjonale plikter. Og eg som meiner å ha høyrte at kontakt med utlandet er så viktig.

Og her sluttar mitt noe polemiske referat.

1. runde

Finland - BRD 3 - 3

Island - Sverige 2½ - 3½

Norge - Danmark 3½ - 2½

Polen - Færøyene 6 - 0

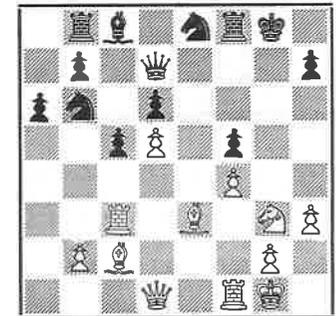
Hvit: Simen Agdestein

Svart: Sejer Holm, Danmark

BEN-ONI

1 d4 Sf6 2 c4 c5 3 d5 g6 4 Sc3 Lg7 5 e4 d6 6 f3 0-0 7 Le3 Et av Simens favorittsystemer er oppstått, men den forskjell at Lc1 vanligvis plasseres på g5. 7 - e6 8 Dd2 exd5 9 cxd5 Sbd7 Mer elastisk er 9 - Te8 som bl.a. vanskeliggjør Sh3 da diagonalen c8-h3 holdes åpen. Og 9 - Sa6 med ideen Sc7 og evt. Tb8 og b5 kommer i betraktning. 10 Sh3 Se5 Et provoserende og tveegg utfall. Dette da springeren neppe får noe permanent tilholdssted på e5 pga. hvits mulighet f3-f4. Vil man spille skarpt, var trolig 10 - a6 11 a4 c4!? en bedre mulighet, da 12 Lxc4 Se5!? fulgt av Lxh3 gir svart sterkt initiativ for bonden. Også det snedige 10 - Da5!? kommer i betraktning, da hvit ikke oppnår noen fordel med 11 Sb5. Såvel 11 - Dxd2+ 12 Lxd2 Se8 som 11 - Db6 12 a4 a6 13 a5 axb5 gir svart motspill. 11 Sf2 a6 Innleder en tvilsom plan. Svarts tiende trekk antydnet jo spill på K-fløyen, og i en så ladet stilling som denne, må man vere konsekvent. En spennende mulighet var å styre mot bruddet f7-f5, og til dette var kanskje 11 - Sh5 en brukbar begynnelse. 12 a4 Stopper b7-b5- 12 - Da5 13 Ta3!? Nok en gang forhindres bondepågangen. 13 - Ld7 Ser naturlig ut da fremstøtet b7-b5 ytterligere understøttes, men trekket har også klare ulemper. I første rekke at Se5 fratas retrettfeltet d7. 14 Le2 Db4 15 0-0 16b8 Også etter 15 - Sc4 16 Lxc4 Dxc4 17 Sd3! som bl.a. truer b3 og Tc1 har svart det vondt. 16 Dc1!? Et meget sterkt trekk som driver svart tilbake. 16 - Da5 En innrømmelse av feilslått strategi, men det er vanskelig å se noe bedre. Såvel 16 - Sc4 17 Sa2!? Dxb2 18 Lxc4 som 16 - b5 17 axb5 axb5 18 Sa2 fører til direkte tap. 17 h3 Truer f4, og driver svart ytterligere tilbake. 17 - Lc8 18 Dd2?! Simen nøyer seg nå og i det følgende med å forbedre sine offisersplasseringer. Ulempen ved dette er at det koster en del tid, og den tiden trenger svart mer enn

hvit. Langt sterkere ville 18 Lg5! fulgt av et snarlig f3-f4 vært. 18 - Se8 19 f4 Sd7 20 Sh1?! f5 21 exf5 gxf5 22 Sg3 Db4! 23 Ld3 Sb6 24 a5 Lxc3 Etter hvits nølende spill har svart kommet med igjen, men dette avslaget er uhyre farlig. For meg ser det ut til at det enkle 24 - Sc4 ville gitt svart bedre muligheter. 25 Txc3 Dxa5 26 Dd1 Da4 27 Lc2 Dd7

28 b4!? Dg7 Meget farlig er 28 - cxb4 som prisgir feltet d4, f.eks. 29 Tb3 Sc4 30 La7 Ta8 31 Ld4 med sterkt angrep. Legg merke til Tb3's mulighet til å gripe inn over g3. 29 Se2 Df7 må skje før Tb3 kommer til g3. 30 bxc5 Sxd5 Et kritisk punkt i partiet. 31 Td3?! Etter tapet av svartsfeltsløperen minker hvits angrepssjanser betydelig. Såvel 31 Ld4 som 31 Lb3 kommer i betraktning istedetfor partitrekket. 31 - Sxe3 32 Txe3 dxc5 Parerer truselen Lb3, og vinner nok en bonde. 33 Sg3 Sg7 34 Tfel Le6!? Sterkere er 34 - Kh8. 35 Txe6 Det eneste som fastholder initiativet. 35 - Sxe6 36 Lb3 På 36 Sxf5 har svart paraden 36 - Kh8. 36 - Tbe8 37 Dd6 Kh8 38 Txe6 38 Lxe6!? 38 - Txe6 39 Lxe6 Df6 40 Sh5?! Langt bedre var 40 Sxf5 med uklart spill, da hverken 40 - Td8?! 41 Dxc5 Dxe6?! 42 Dc3+ eller 40 - Te8?! 41 Dxc5 Txe6?! 42 Dc8+! vinner materiell for svart. 40 - Td8?! Her ga 40 - Dd4+ svart sannsynligvis gevinsten. 41 Dc7 1-0 Pga. 41 - Td1+ 42 Kh2 Df8 43 De5+.

Til tross for den etter min mening tvilsomme åpning av svart i dette partiet, var Holm villig til å gjenta den senere i turneringen:

Hvit: Peter Ostermeyer, BRD

Svart: Sejer Holm, Danmark

(De første 14,5 trekk som i Agdestein - Holm.)

*Alle partikommentarer fra
8-landskampen er
ved IM Knut Jøran Helmers*

15 - Tfe8 16 a5 b5 17 Dc1 Sc4 18 Sd3
Sxe3 19 Sxb4 cxb4 20 Dxe3 bxa3 21 bxa3
Tac8 22 Tc1 Tc5 23 Dd2 Tfc8 24 Sa2
Txc1+ 25 Sxcl Se8 26 Sa2 f5 27 Sb4
fxe4 28 Sc6 Kh8 29 a4 exf3 30 Lxb5 Sc7
31 Se7 f2+ 32 Kf1 axb5 33 Sxc8 bxa4 34
Db4 a3 35 Dxa3 Ld4 36 Sxd6 Se8 37 Db4
1 - 0

Den som ventet den store forbedringen
ble altså skuffet, og jeg tror neppe
dansen gjentar de samme 15 trekk ved
neste anledning!

2. runde

Finland - Island ½ - 5½
Sverige - Norge 2½ - 3½
Danmark - Polen 3½ - 2½
BRD - Færøyene 5 - 1

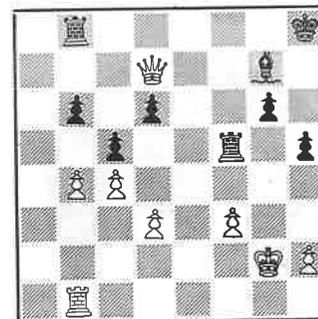
Hvit: Leif Øgaard
Svart: Lars Åke Schneider, Sverige
ENGELSK
1 c4 c5 2 Sf3 Sc6 Wedbergs variant
(eller mer korrekt: trekkrekkefølge),
som etterhvert er blitt adoptert av
både Schüssler og Schneider. 3 Sc3
Skarpere er 3 d4 cxd4 4 Sxd4 Db6!? som
i Tiller - Wedberg, Nordisk 83. 3'- e5
4 g3 Fører til Botvinnikoppstillingen
i engelsk. Mer utfordrende er 4 e3. 4
- g6 5 Lg2 Lg7 6 0-0 d6 7 d3 Sge7 8 a3
0-0 9 Se1!? Kanskje er 9 Tbl noe nøy-
aktigere, da svart nå kan spille Le6
uten å sjeneres av Sg5. 9 - Le6 Truer
d6-d5 og fremtvinger hvits neste
trekk: 10 Sd5 a5?! 11 Tbl Tb8 12 Lg5
h6?! Svart kommer nå i vansker pga.
feltet d5. Bedre var derfor 12 - f6.
13 Sxe7+ Sxe7 14 Lxe7 Dxe7 15 Da4!

*Lars-Åke Schneider ruver godt i det
svenske sjakklandskap.*

Svart truet 15 - b5. 15 - b6 16 Sc2!
Reisens mål er d5. 16 - Ld7 17 Lc6 Lh3
18 Tfel På 18 Lg2 svarer selvfølgelig
svart 18 - Ld7! =. 18 - f5 19 Se3 h5?!
Etter dette luksustrekket begynner
svarts stilling å bli ubehagelig. Der-
imot hadde 19 - f4! gitt svart godt
motspill, da 20 Sd5 Df7 gir sjanser på
K-fløyen pga. hvits villfarne løper.
Øgaard hadde planlagt å møte 19 - f4

med det preventive 20 Sdl(!) som bl.a.
dekker f2 og holder muligheten Lg2 åp-
en. 20 Lg2! Lxg2 21 Kxg2 e4 Aktiverer
Lg7. 22 Sd5 Db7 23 b4 axb4 24 axb4 Df7
25 Dc6! Le5 Truer 26 - f4 med kraftig
angrep. 26 f4! exf3 ep 27 exf3 f4
Ellers spiller hvit f4. 28 gxf4 Lxf4
29 Te7 Df5 30 Dd7! Også 30 Dc7 var mu-
lig, men Øgaard tillater gjerne svart
å gå inn i det (for svart) vanskelige
sluttpillet etter D-bytte. 30 - Le5
31 Tg7+! Lxg7 32 Se7+ Kh8 Bedre er 33
- Kh7. 33 Sxf5 Txf5

34 bxc5? En stygg feil, som tillater
svart å bygge en uinntagelig festning.
Etter 34 Dxd6 hadde svart vært ferdig.
34 - dxc5 35 Txb6 Kanskje ga 35 Tel!?
bedre vinstmuligheter. 35 - Txb6 36
Dd8+ Kh7 37 Dxb6 Ld4 38 Dd6 Kh6 39 De7
Tg5+ 40 Kh3 Tf5 41 De4 ½ - ½

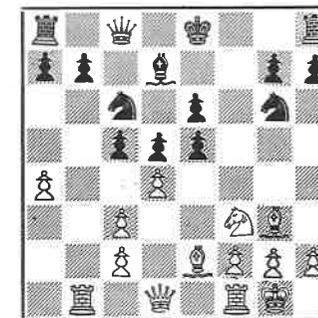
3. runde

Norge - Finland 4 - 2
Island - BRD 2½ - 3½
Polen - Sverige 3 - 3
Færøyene - Danmark 5 - 1

Hvit: Veijo Mäki, Finland
Svart: Leif Øgaard

FRANSK
1 e4 e6 2 d4 d5 3 Sc3 Er påny kommet i
skuddet, da 3 sd2 c5 har gitt svart
gode resultater. 3 - Lb4 4 e5 c5 5 a3
I partiet Sigurjonsson - Agdestein fra
4. runde ga 5 dxc5 Se7 6 Sf3 Sd7 7 Ld2
Sc6 8 Lb5 0-0 9 Lxc6 bxc6 10 Sa4 Lxd2+
11 Dxd2 Dc7 12 Dc3 La6 svart godt
spill. 5 - Lxc3+ 6 bxc3 Se7 7 Sf3 Ld7
8 a4 Leder til hovedvarianten i Wina-
wersystemet. 8 - Da5 9 Ld2 Et likever-

dig, men mindre populært trekk er her
9 Dd2, som bl.a. opprettholder mulig-
heten La3. 9 - Sbc6 10 Le2 f6 Korch-
nois trekk, som så å si utelukkende
spilles idag. Tidligere var 10 - c4
obligatorisk, men etter 11 Sg5! har
svart resultatene mot seg. 11 Tbl IM
Wedbergs trekk. 11 - Dc7 Komplikasjon-
ene etter 11 - fxe5 12 Txb7 e4 13 Sg5
er regnet som gunstige for hvit, men
kanskje kan 11 - 0-0-0 være verdt et
forsøk. 12 Lf4 Sg6 I partiet Wedberg -
Ornstein 1979 ga det svakere 12 - Sc8
13 Dcl f5 14 dxc5 hvit stor fordel
pga. feltet d4. 13 Lg3 fxe5 Svakere er
13 - f5 pga. 14 h4! med ideen h4-h5-h6
og Lg3-h4-f6 som i Wedberg - Roos,
1981. 14 0-0 Dc8!?

En spennende nyhet, og en fin ide. 15
dxe5 0-0 16 c4 I partiet Mäki - J Chr
Hansen fra 5. runde ga 16 Dd2 h6 17 c4
Sge7 18 cxd5 Sxd5 19 Tfdl Sd4 20 Sxd4
cxd4 21 -Dxd4 Sc3 22.Dxd7 Dxd7 23 Txd7
Sxbl 24 Lc4 hvit. rikelig erstatning
for kvaliteten. Hvorvidt 16 Dd2 er en
forbedring gir partiet ikke svar på,
da svarts spill var langt fra imponer-
ende. 16 - Sce7 17 Dd2 Lc6 Mulig var
også bonderovet 17 - Lxa4, men Øgaard
foretrekker det kjernesunne og sentra-
liserende teksttrekket. 18 h4 Hvits
eneste mulighet til aktivitet. 18 -
Sf5 19 h5 Sge7 20 Lf4 dxc4! Hvit har
allerede problemer, bl.a. trues 21 -
c3. 21 c3 Sd5 22 Lh2 Dermed er i rea-
liteten kampen over, da hvits bonde-
svakheter slett ikke kompenseres av
aktive brikker. 22 - Dd8! Tar brodden
av et eventuelt g2-g4. 23 Lxc4 h6!
Kontrollerer feltet g5, og fastlegger
svakheten h5. 24 Lb3 Sh4 25 Se1 Etter
25 Sxh4 Dxh4 er hvit tvunget til 26
Ld1. 25 - De8 26 Dd3 Et desperat for-
søk på å få motspill, som imidlertid
preller av mot Øgaards presise spill:

26 - Dxb5 27 Lc2 Df5 28 Dc4 Dg5 29 f4
De7 30 Dd3 Sf5 Merbonde og solid
stilling, hvit har kun et "forsøk":
31 g4 som imidlertid brutalt gjendri-
ves med 31 - c4! 32 Dxc4 Sde3 33 De2
Sxf1 34 Kxf1 Eller 34 gxf5 Sxh2 35
f6?! gxf6! 36 Kxh2 f5! 34 - Sh4 35 Dd3
g5 36 Lg3 Tfd8 37 Dc4 Ld5 38 De2 gxf4
0 - 1

4. runde

BRD - Danmark 3½ - 2½
Sverige - Færøyene 5½ - ½
Finland - Polen 2½ - 3½
Island - Norge 3½ - 2½

Hvit: Berge Østenstad
Svart: Karl Thorsteins, Island
KONGEINDISK

I en moderne variant i Kongeindisk be-
går islendingen tidlig unøyaktigheten
f5-f4, hvorefter Berge får anledning
til å slå istykker svarts D-fløy. Hvit
oppnår klar fordel, og etter et svakt
dronningtrekk av svart avgjørende for-
del. Partiet avsluttes med en fiks
kombinasjon som utnytter de svake,
hvite felter og Td3s usikre plasser-
ing.

1 d4 Sf6 2 c4 g6 3 Sc3 Lg7 4 e4 d6 5
Sf3 0-0 6 Le2 e5 7 0-0 Sbd7 8 Te1 h6
9 Tb1 Sh7 10 dxe5 dxe5 11 b4 f5 12 c5
f4 13 Dd5+ Kh8 14 c6 bxc6 15 Dxc6 Tb8
16 Td1 Shf6 17 Da4 De8 18 La3 Lb7 19
Lb5 c6 20 La6 Lxa6 21 Dxa6 g5 22 b5 c5
23 h3 Dg6? 24 Txd7 Tb6 25 Dxa7 Sxd7 26
Dxd7 Td6 27 Dg4 Td3 28 Lxc5 Txc3 29
Lxf8 Lxf8 30 Dd7 Dxe4 31 Te1 Td3 32
De8 Db4 33 Dxe5+ Lg7 34 De8+ Kh7 35
Sxg5+ hxg5 36 Dh5+ Lh6 37 Df7+ 1 - 0

Hvit: Leif Øgaard
Svart: Margeir Petursson, Island
DRONNINGGAMBIT - Tarrasch

Svart lanserer det etter hva jeg vet
uprøvde (men selvfølgelig foreslåtte,
bl.a. i BCO) Te8. Øgaard reagerer i-
midlertid fint, og vinner bonde. Is-
lendingen har dog en viss kompensasjon
i løperparet. Etterhvert oppstår en
stilling hvor ulikefargede løpere er
en dominerende faktor. Øgaard bevarer
allikevel visse vinstjanser helt til
26 Dd2?!. Etter det bedre 26 h4!, som

angitt av Øgaard, ville hvit fortsatt
hatt mye å spille for.

1 d4 d5 2 c4 e6 3 Sc3 c5 4 cxd5 exd5 5
Sf3 Sc6 6 g3 Sf6 7 Lg2 Le7 8 0-0 0-0 9
Lg5 cxd4 10 Sxd4 Te8 11 e3 h6 12 Lxf6
Lxf6 13 Lxd5 Sxd4 14 exd4 Db6 15 Df3
Tf8 16 Tfe1 Le6 17 Lxb7 Tab8 18 Le4
Lxd4 19 Te2 Tfd8 20 Ld5 Lxc3 21 Lxe6
Lf6 22 Lb3 Db7 23 Dh5 Te8 24 Td1 Txe2
25 Dxe2 Dc7 26 Dd2 Td8 27 Ld5 h5 28 h4
g6 29 b3 Kg7 30 De2 Td7 31 Kg2 Da5 32
Lc4 Txd1 33 Dxd1 Df5 34 f4 De4+ 35 Kh2
Ld4 36 De2 Dxe2+ 37 Lxe2 Lc5 38 Kg2
Kf6 39 Kf3 Ke7 40 f5 Kf6 41 fxc6 ½ - ½

M. Petursson

5. runde

Norge - BRD 3 - 3
Danmark - Sverige 3½ - 2½
Island - Polen 3½ - 2½
Finland - Færøyene 4½ - 1½

Hvit: Margeir Petursson, Island
Svart: Jan Adamski, Polen
BOGOINDISK

Petursson får et kraftig initiativ et-
ter et velkjent bondeoffer. Adamski
forsvarer seg imidlertid godt, og rir
stormen av. I sluttstillingen står ik-
ke svart dårligere.

1 d4 Sf6 2 c4 e6 3 Sf3 Lb4+ 4 Ld2 De7
5 g3 Sc6 6 Lg2 Lxd2+ 7 Sbx2 d6 8 0-0
a5 9 e4 e5 10 d5 Sb8 11 c5 dxc5 12 Sc4
0-0 13 Tfe1 Sbd7 14 Dd2 b6 15 Sh4 g6
16 f4 La6 17 Sxe5 Sxe5 18 fxe5 Sd7 19
e6 Se5 20 Dc3 Df6 21 Lf1 fxe6 22 Lxa6
Txa6 23 Tf1 Dg7 24 Txf8+ Kxf8 25 Sf3
Sxf3+ 26 Dxf3+ Kg8 27 dxe6 Ta8 28 Td1
De7 29 Td7 Dxe6 30 Txc7 ½ - ½

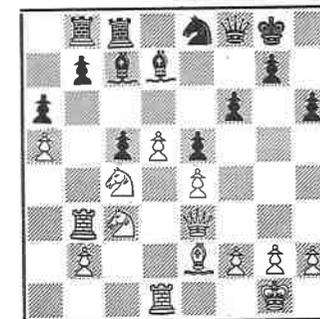
6. runde

Sverige - BRD 3½ - 2½
Finland - Danmark 2 - 4
Norge - Polen 1½ - 4½
Island - Færøyene 5½ - ½

Hvit: Lukas Brunner, BRD
Svart: Berge Østenstad
SLAVISK

1 Sf3 Sf6 2 c4 e6 3 Sc3 d5 4 d4 c6 5
Lg5 h6 6 Lxf6 Bondeofferet 6 Lh4 dxc4
er neppe korrekt. 6 - Dxf6 7 e3 Sd7 8
Ld3 Ld6 En aktiv ide, svart streber
mot e6-e5. Allikevel tror jeg det for-
siktige 8 - Dd8 fulgt av Le7 og lang-
som frigjøring er mer i pakt med
stillingsens krav. 9 0-0 0-0 Ikke 9 -
dxc4 10 Lxc4 (10 Se4!?) e5 pga. 11
Se4. 10 De2 De7 11 e4 dxc4 12 Lxc4 e5
13 d5 c5?! En posisjonell feil som gir
hvit en tydelig stillingsfordel pga.
mer terreng og den garderte fribonden
i d-linja. Legg også merke til hvordan
svarts 13. trekk degraderer Ld6. Etter
det bedre 13 - Sb6 ville svart hatt
gode muligheter til utligning. 14
Sd2?! Innleder en fin reise, hvis mål
er c4. 14 - Dg5?! Et meningsløst ut-
fall. 15 Ld3 a6 16 Sc4 De7 17 a4 Selv-
følgelig tillates ikke b7-b5. Nå, der-
imot, er det hvit som truer a4-a5 med
lammelse av svarts majoritet og kuns-
tig isolering av c5. 17 - Tb8?! Etter
dette blir svart aldri kvitt problemene.
17 - b6 måtte spilles. 18 a5 Sf6
19 Ta3!?! Meget sterkt. Fra b3 legges
b7 under press, samtidig som tårnet
kan arbeide for hvits fribonde ved å
angripe blokøren (Ld6) via b6. 19 -
Lg4 20 De3 Påny et glimrende trekk,
som er langt bedre enn 20 f3, da dia-
gonalen d1-h5 holdes åpen. 20 - Ld7 21
Tc1 Tfc8 22 Tb3 Se8 23 Lf1?! Sc7?! 24
Tb6 Se8 25 Td1 Hvit spiller meget pre-
sist, og forhindrer nå 25 - Lc7 pga.
26 d6. 25 - Df8 26 Le2 Svart er stra-
tegisk sett overspilt, og kan omtrent
ikke røre seg. Den eneste aktive mul-

ighet er å prøve å få forfremmet Se8
til blokør av hvits d-bonde. Dette
støter imidlertid på vansker, da så-
vel e5 som c5 trenger beskyttelse.
Dermed har hvit forholdsvis god tid,
og antyder nå muligheten h3 eller Dg3
fulgt av Lg4. Avbytte av hvitfeltsløp-
ere ville ytterligere øke hvits for-
del. Dette ønsker selvfølgelig ikke
svart bare å sitte og se på, og forbø-
reder derfor overføringen av Se8 til
d6. Det vil også frigjøre feltet e8
for Ld7. 26 - Lc7 27 Tb3 f6 Dermed er
svart rede til Sd6, men hvit trekker
først...

28 d6! Lxd6 Kanskje var 28 - Sxd6 bed-
re, men hvit har også da mange gode
muligheter. Det enkle 29 Sxd6 Lxd6 30
Dd2 Tc6 (30 - Le6? 31 Tb6!) 31 Tb6 gir
f.eks. hvit fordel. Muligens finnes
noe enda bedre. 29 Sb6!?! Altså var
hvits 28. trekk et rent posisjonelt
offer. Det er ganske opplagt at hvit
har kompensasjon for bonden i form av
terrengfordel og kontrollen over flere
viktige felter, men kanskje var alli-
kevel det mer tvingende 29 Dd2!?! bed-
re. F.eks. 29 Dd2 Tc6 Etter 29 - Le6
30 Tb6 Td8 31 Sxd6 (31 Txd6 Sxd6 32
Sxd6 Lb3) 31 - Td7 har hvit det sterke
32 Lh5, og etter 29 - Td8 30 Dd5+ (30
Sxd6 Lc6!?) 30 - Kh7 31 Sxd6 med po-
enget 31 - Lc6 32 Df7, er også svart i
store vansker. 30 Tb6 og hvit har da
beste sjanser, f.eks. 30 - Le6 31 Txc6
bxc6 32 Sxd6 Td8 33 Lxa6. I denne va-
rianten er imidlertid "sluttstillingen"
ikke klar, og kanskje er 29 Dd2
Tc6 30 Dd5+!?! med det snedige poenget
30 - Df7?! 31 Lh5?! Dxd5 32 exd5 bed-
re. 29 - Le6 30 Scd5 Td8 31 Lc4 Df7 32
Tbd3 Kh8 33 h3 Lc7?! Hvit har festet
sitt jerngrep på stillingen, og svart
står vanskelig. Kanskje hadde 30 - c4
gitt bedre muligheter. 34 Dxc5 Lxb6
Forenkler stillingen, men hvit bevarer

allikevel et tydelig overtak. 35 Sxb6 Txd3 36 Txd3 Lxc4 37 Sxc4 Som man ser er det klasseforskjell på hvits og svarts brikker, og heretter kan Berge neppe forhindre tapet: 37 - Sc7 38 Sd6 De7 39 Da7 Df8 40 Sxb7 Sb5 41 Dxa6 Sd4 42 Dd6 Dxd6 43 Sxd6 Txb2 44 Ta3 Sc6 45 Sf5 Tb7 46 Se3 Kg8 47 f3 Kf7 48 Kf2 Tb2+ 49 Kg3 Tb7 50 Sd5 Ke6 51 h4 g6?! 52 a6 Ta7 53 Sc3 Sd4 54 Ta5 h5 55 Sd5 f5 56 Ta4 Kd6 1 - 0

Hvit: Peter Grün, BRD
Svart: Terje Wibe,
KONGEINDISK

En instruktiv kongevandring til D-fløyen eliminerer svarts angrepssjanser totalt, og hvit kan i ro og mak avgjøre på D-fløyen. Meget instruktivt.

1 d4 Sf6 2 Sf3 g6 3 c4 Lg7 4 Sc3 0-0 5 e4 d6 6 Le2 c6 7 0-0 Sbd7 8 Te1 e5 9 d5 Sc5 10 Lf1 a5 11 h3 cxd5 12 cxd5 Ld7 13 a4 Se8 14 Le3 b6 15 Lb5 Lc8 16 Sd2 f5 17 f3 f4 18 Lxc5 bxc5 19 Sc4 g5 20 Lc6 Ta6 21 Sb5 h5 22 Kf2 Lf6 23 Ke2 Le7 24 Ta3 Sg7 25 Td3 Tf6 26 Dd2 Lf8 27 Kd1 Tg6 28 Kc1 Kf7 29 Kb1 Se8 30 Tb3 Sf6 31 Sba3 g4 32 hxg4 hxg4 33 Lb7 Ta7 34 Lxc8 Dxc8 35 Sb5 Ta6 36 Sxa5 gxf3 37 gxf3 Dh3 38 Sc7 Tg2 39 Dc3 Ta7 40 Se6 Le7 41 Ta3 Ta6 42 Sc4 Sd7 43 a5 Lh4 44 Tc1 Ke7 45 Db3 Ta7 46 Db5 Lf2 47 Dc6 Le3 48 Dxd6+ Kf7 49 Sd8+ Kg7 50 De7+ Kg6 51 Se6 Dh7 52 Sxe5+ 1 - 0

7. runde

Færøyene - Norge 1½ - 4½
Sverige - Finland 4 - 2
BRD - Polen 1½ - 4½
Danmark - Island 1½ - 4½

Hvit: Luitjen Apol, Færøyene
Svart: Sverre Heim, Norge
NIMZOINDISK

Hvit gjør flere unøyaktigheter i begynnelsen av midtspillet, og nordmannen sanker fordelene. Ved en aksjon mot sentrum sikrer Sverre seg en kjempespringer mot "odelsbonde". Etter dette spiller nærmest svart med offiser i overvekt, og nordmannen har all-

Dr. Heim vel tilbake i landslags-sammenheng.

verdens tid til å forberede det avgjørende gjennombrudd.

1 d4 Sf6 2 c4 e6 3 Sf3 b6 4 Sc3 Lb4 5 Ld2 0-0 6 a3 Lxc3 7 Lxc3 Se4 8 Dc2 Lb7 9 e3 d6 10 Ld3 f5 11 0-0 Sxc3 12 bxc3 Lxf3 13 gxf3 Dh4 14 Kg2 Sd7 15 Th1 f4 16 e4 e5 17 Tag1 exd4 18 cxd4 c5 19 d5 Se5 20 Le2 a6 21 a4 Tab8 22 Dc3 Kh8 23 h3 Dg5+ 24 Kf1 Df6 25 h4 h6 26 Ke1 Tfc8 27 Kd2 De7 28 Ta1 Kh7 29 Kc2 Tc7 30 Kd2 Sg6 31 h5 Se5 32 Lf1 Kh8 33 Le2 De8 34 Kc2 Df7 35 Kd2 T7b7 36 Kc2 b5 37 cxb5 c4 38 Tab1 Dd7 39 Tb4 Dc7 40 Thb1 Dc5 41 Lxc4 a5 0 - 1

Hvit: Terje Wibe
Svart: Andrias Ziska, Færøyene
SICILIANSK

Som så mange ganger før demonstrerer Wibe hvordan man slår hull på en Sicilianer med springeroffer på e6. Ziska spilles ned, men så slapper kanskje Wibe av (38 g5! h4 39 h3! vinner lett.)? For hvordan vinner hvit egentlig sluttstillingen?

1 e4 c5 2 Sf3 d6 3 d4 cxd4 4 Sxd4 Sf6 5 Sc3 e6 6 Lg5 Le7 7 Dd2 a6 8 0-0-0 h6 9 Lh4 Sbd7 10 f4 Dc7 11 Ld3 b5 12 The1 Lb7 13 e5 dxe5 14 Sxe6 fxe6 15 Lg6+ Kf8 16 fxe5 Sxe5 17 Lg3 Sfd7 18 Df2+

Lf6 19 Txd7 Dxd7 20 Lxe5 De7 21 Se4 Lxe4 22 Txe4 Kg8 23 De2 Tf8 24 a4 Dc5 25 Kb1 Dd5 26 g4 bxa4 27 c4 Dc6 28 Lg3 a3 29 Txe6 Db7 30 Te8 Dxb2+ 31 Dxb2 Lxb2 32 Txf8+ Kxf8 33 Ld6+ Kg8 34 c5 Lf6 35 c6 Ld8 36 c7 Lxc7 37 Lxc7 h5 38 gxh5 Kf8 39 Ld6+ Kg8 40 Ka2 1 - 0

Hvit: Peter Grün, BRD
Svart: Jacek Flis, Polen
KONGEINDISK

Vest-tyskeren trives tydeligvis som hvit mot Kongeindisk, og i dette partiet sikkert etter svarts 12. trekk. Pussig nok tror jeg samme stilling oppsto i Øgaard - Wibe, NM 72!, og her går Grün i Leifs fotspor. Svart kommer aldri ut av startgropa etter hvits 13. trekk.

1 d4 Sf6 2 Sf3 g6 3 c4 Lg7 4 Sc3 0-0 5 e4 d6 6 Le2 c6 7 0-0 Sbd7 8 Te1 e5 9 Lf1 a5 10 Tb1 exd4 11 Sxd4 Sc5 12 f3 Sh5 13 g4 Sf6 14 Lf4 Se8 15 Kh1 De7 16 Dd2 Se6 17 Sf5 gxf5 18 exf5 Dd8 19 fxe6 Lxe6 20 Tbd1 Db6 21 Ld3 Db4 22 Lh6 Dc5 23 Le3 Db4 24 a3 Db3 25 Lh6 Lxc4 26 Txe8 Lxh6 27 Dxb6 Lxd3 28 Dxf8# 1 - 0

Einaste stormeister på Sjølyst var Gudmundur Sigurjonsson.

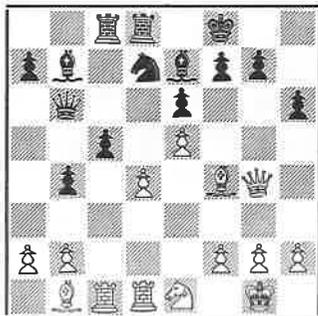
Hvit: Sejer Holm, Danmark
Svart: Gudmundur Sigurjonsson, Island
MERANER
1 d4 Sf6 2 c4 e6 3 Sf3 d5 4 Sc3 c6 5 e3 Seivfølgelig er det mer naturlig

Sejer Holm, danskenes prima førsteboardspiller, husker vel enkelte fra Nordisk i Sandefjord 75, da han vant.

ut å utvikle Lc1 først, men ulempen er at man må være svært godt forberedt for å entre forviklingene etter f.eks. 5 Lg5 dxc4 6 e4 b5 7 e5 h6 osv. 5 - Sbd7 6 Ld3 dxc4 Løser problemet med utviklingen av Lc8. 7 Lxc4 b5 8 Ld3 Lb7 9 0-0 Det mest elastiske, men 9 e4 står høyere i kurs hos teoretikerne. 9 - b4 10 Se4! Le7! Tidligere var 10 - c5 regnet som bra, da 11 Sxc5 Sxc5 12 cxd5 Lxc5 13 Da4+ Ke7 ikke skaper problemer for svart, men det enkle 11 Sxf6+ med ideen 11 - Sxf6 12 Lb5+ er ikke så lett for svart. 11 Sxf6+ Et godt trekk som forbereder pågang i sentrum. 11 - Sxf6 12 e4 0-0 Med tanke på hvits "angrepsmuligheter" er det nærliggende å utsette rokadene. Imidlertid er det ikke så lett å finne konstruktive ventetrekke. Det passive 12 - Sd7 ga hvit stor fordel i L. Portisch - Hamann (OL 78) etter 13 Le3 0-0 14 Tc1 Tc8 15 Da4, og 12 - Tc8 gir hvit sjansen til å gripe initiativet: 13 a3! med planen 13 - bxa3 14 b4! 13 e5 Et aktivt trekk, som imidlertid også har en posisjonell pris. 13 Dc2 er et alternativ. 13 - Sd7! En grov feil ville 13 - Sd5 være. Forskjellen er bl.a. at fra d7 kan springeren gå til f8 og dermed forsvare kongen, samtidig som bruddet c5 (som svekker e5) får større kraft. Det er også av største viktighet at diagonalen h1-a8 åpnes for Lb7 etter c6-c5. 14 Dc2 Både her

og senere kommer det preventive Le4!? i betraktning. 14 - h6 15 De2 Truer 16 De4. 15 - c5 16 Td1 Dc7?! Da angrepet mot e5 lar seg parere forholdsvis lett, gir denne dronningplasseringen svart flere sorger enn gleder. 17 Lf4 Tfd8 18 Tac1 Dc6? 19 Lb1 Tac8 20 Se1! Nøytraliserer svarts 18. trekk, og muliggjør utfallet Dg4, evt. Dh5. 20 - Db6?! 21 Dg4! Kf8 Løser ikke svarts problemer, men stillingen var allerede bekymringsfull. På f.eks. 21 - Kh8 avgjør 22 Dh5! Kg8 23 Lxh6!

22 Lh7! Truer 23 Lxh6. 22 - g5 23 h4 Holm tar kniven frem, ellers kunne han også beholde stor fordel med f.eks. 23 Le3. 23 - Kg7 24 hxg5 Kxh7 25 Dh5! Kg8 26 g6! Lf8 Intet hjelper lenger, da muligheten Td1-d3-g3/h3 spøker i bakgrunnen. 27 gxf7+ Kh7 28 Td3! Le4! 29 Tg3 Kaldt og rolig spilt i tidssnøden. Muligheter som f.eks. 29 Lxf6 kom også i betraktning. 29 - cxd4 30 Txc8 Txc8 31 Sf3! Slukker alt lys. 31 - Lf5 32 Lxh6 Lxh6 33 Sg5+ Kg7 34 Sxe6+ Kh7 35 Tg7+ 1-0

RESULTATER (Toppscorer på hvert bord uthevet)

- 1 POLEN 26/4½ (A.SZNAPIK 5, J.Adamski 4, Z.Scymczak 4½, J.Flis 3, G. Szmacinska 4½, P.STANISZEWSKI 5)
- 2 DANMARK 25½/5 (S.Holm 4, C.HØI 5, E. Pedersen 4, J.Sloth 4½, N.Høiberg 5½, L.Schandorff 2½)
- 3 SVERIGE 24½/4½ (H.Schüßler 4, L.Å. Schneider 4, A.Ornstein 3½, K.Kaiszauri 4, P.CRAMLING 6½, S.Winge 2½)
- 4 ISLAND 24½/4 (G.Sigurjonsson 4, M. Petursson 3½, H.OLAFSSON 5½, J.EJARTARSON 5, A.Kristinsdottir 2½, K.Thorsteins 4)
- 5 NORGE 22½/4½ (S.Agdestein 4, L.ØGAARD 5, S.Heim 3½, T.Wibe 3, I.Dahl 2, B. ØSTENSTAD 5)
- 6 VEST-TYSKLAND 22½/4 (P.Ostermeyer 3½, K.Bischoff 3½, O.Borik 2½, P.Grün 3½, G.Fischdick 5½, L.Brunner 4)
- 7 FINLAND 16½/1½ (K.Ojanen 1½, V.Mäki 2½, T.Binham 4, T.Pirttimäki 4½, L. Laitinen 1½, K.Pulkkinen 2½)
- 8 FÆRØYENE 6/0 (S.Ziska 2, J.C.Hansen ½, L.Apol ½, A.Ziska ½, M.Klingen 0, T.Nielsen 2½)

Nordmennenes individuelle score:

1. Simen Agdestein +3 =2 -2 = 4/7
2. Leif Øgaard +3 =4 -0 = 5/7
3. Sverre Heim +2 =3 -2 = 3½/7
4. Terje Wibe +2 =2 -3 = 3/7
5. Ingrid Dahl +1 =2 -4 = 2/7
6. Berge Østenstad +4 =2 -1 = 5/7

1 Polen	XX	2½	3	2½	4½	4	3½	6	26
2 Danmark	3½	XX	3½	4½	2½	2½	4	5	25½
3 Sverige	3	2½	XX	3½	2½	3½	4	5½	24½
4 Island	3½	1½	2½	XX	3½	2½	5½	5½	24½
5 Norge	1½	3½	3½	2½	XX	3	4	4½	22½
6 BRD	2	3½	2½	3½	3	XX	3	5	22½
7 Finland	2½	2	2	½	2	3	XX	4½	16½
8 Færøyene	0	1	½	½	1½	1	1½	XX	6

Sjølyst, Oslo

8-landskampen 1983

17.-23.10

Gode tilbud fra

Frennings vei 3,
Oslo 5

Norges Sjakkforbund

Medlemsmerke med nål.....	kr.	30,00
Do. mansjettknapper.....	kr.	60,00
Norsk Sjakkblad 1975-79 pr. nummer.....	kr.	6,00
Norsk Sjakkblad 1980-82 pr. nummer.....	kr.	8,00
(endel nummer mangler)		
Norsk Sjakkblad 1963 (2 nr.).....	kr.	16,00
Norsk Sjakkblad nr. 1 + 3/4 1965.....	kr.	16,00
Norsk Sjakkblad nr. 1-2 1966.....	kr.	8,00
SAMLEPERM TIL NORSK SJAKKBLAD.....	kr.	24,00
Fin utgave, rommer minst to årganger		
Plakaten "Sjakk" (Gino Scarpa).....	NA	kr. 12,00
Postkort (store) av "Sjakk".....	kr.	4,00
Bulletin fra lag-NM-finalen 1982/83,	hver	kr. 15,00
ARS- OG HANDBOKA		
med alle lover, reglementer etc. i NSF og NSFU.....	kr.	75,00
Postgiro: 5 12 47 48 Bankgiro: 6003.30.02508		
Porto i tillegg. Portofritt ved forhåndsbetaling.		

Norges Sjakkforbunds Ungdom

"Slik spiller du sjakk", spilleregler.....	kr.	1,00
Bli bedre i sjakk 1, 2 og 3, øvingshefter	hver	kr. 4,00
Oppgavehefter til bronse-, sølv- og gullspringeren	hver	kr. 1,00
Håndbok for sjakkinstruktører.....	kr.	15,00
Lær å sette sjakk matt (av Øystein Sande).....	kr.	15,00
Sunt åpningsspill 1 e4 e5 (av Øystein Sande).....	kr.	18,00
Diplom med sjakkmotiv.....	kr.	5,00
NSFU's medlemsmerke.....	kr.	5,00
Oppslagsplakaten "Sjakk" (størrelse A4).....	kr.	1,00
"Førsteraden", tidligere nummer (ass.).....	pr. stk.	kr. 1,00
Postgiro: 2 03 73 49 Bankgiro: 1609.13.83113		
Porto i tillegg. Portofritt ved forhåndsbestilling.		
Medlemsrabatt: 20% til alle NSFU-medlemmer og grupper.		

SEND DIN BESTILLING IDAG! RASK EKSPEDERING!

LORUS
QUARTZ UR
— en helt
ny serie
armbånds-ur
for deg som
ønsker et rimelig ur.
-realt ur

A4022

A1H01

A7010

LORUS FOLKEKLOKKEN
QUARTZ UR

G. Eriksen & Søn's Eftf.

STRANDGT. 2
9400 HARSTAD

Urmaker- og optikermester
Roald Rolness
Medlem N.U.F og N.O.F

TLF. 082-61650
61395

**Diamanter har
sitt eget språk**

Gi en Alliansering

En Alliansering er den utsøkte gaven til henne. Når du vil fortelle hva du føler. Ved livets små og store høydepunkter – øyeblikk dere vil minnes.

Kom innom og se vårt brede utvalg på 16 forskjellige typer Allianseringer i prisklasser fra kr. 780,-. Ringen på bildet har 3 stener, hver på 0,03 carat, og koster kr. 1.790,-.

G. Eriksen & Søn's Eftf.

GULL - SØLV - DIAMANTER
UR - OPTIKK

STRANDGT. 2 9400 HARSTAD TLF. 082-61650/61395

Brevkassa

NM ER TOPPEN

Knut Helmers skriver i Arbeiderbladet lørdag 9. juli at "Årets store sjakkbegivenhet her i landet, er utvilsomt Gjøvik Sjakklubbs jubileumsturnering i august." Nederst i spalten kommer det så - nærmest som et haleheng - en kort kommentar om Landsturneringen.

Det er ikke Helmers jeg er ute etter, men den nedvurdering av Landsturneringen som jeg har merket hos mange toppspillere (samt flere sjakkadministratører!!!) de senere årene.

Holdningen innen hele norsk sjakk må igjen bli at Landsturneringen er årets sjakkbegivenhet. Det er mere ærefullt å bli Norgesmester enn å vinne en internasjonal turnering eller komme over 2400 eller 2500 i rating. Norgesmesteren skriver sitt navn i norsk sjakkhistorie, mens vinneren av en 7-8 int. turneringer blir knapt husket etter et par måneder.

Som hovedansvarlig for innføringen av Elo-systemet i Norge, er det med beklagelse jeg registrerer den nærmest "sykelige" holdningen enkelte har til Elo-tallet.

Jeg ber det nyalgte sentralstyret vurdere forskjellige tiltak. Skal det være regulering på direkte konkurrerende turneringer, skal NGP-sesongen gå fra Landsturnering til Landsturnering (slik at sammenlagtvinneren av NGP må ha del-tatt i en av Landsturneringene), skal Landsturneringen gi tilleggs-poeng i NGP, eller er andre virkemidler bedre? Jeg håper sentralstyret vil vurdere forskjellige tiltak, og hører også gjerne andres synspunkter.

La Landsturneringen igjen bli årets sjakkbegivenhet!

Widar Fossum

Bruk parenteser!

Det var med stor glede jeg leste artikkelen "Dommer'n" (NSb 4/5 83), beretningen om alt det arbeid Tom J.J. har nedlagt for norsk sjakk. Det er blitt skrevet så lite om ham i løpet av årene - denne gang kom han endelig i rampelyset. Han er like populær som han er dyktig.

Partiet Lars Bo Hansen - Petter Haugli i samme nr. var virkelig av klasse, men ble skjemet av altfor meget prat. Kommentarer bør ikke være så lange! Jeg ville absolutt ønske parentesene velkommen tilbake i kommentarene! Uten parenteser blir oversikten noe rotet.

Et hurra for Norsk Sjakkblad som blir bedre og bedre! De som ikke er av den mening ønsker jeg god bedring.

Haakon Opsahl

«Det udødelige trekk»

K.O. Johansen

Jens Robertsen

NM 1983.

Norsk Sjakklblad 6/83, side 16.

Det var "morsomt" å se det "udødelige" trekk på trykk, men jeg må beklage at dere har gjort både motparten og meg urett. I trengt stilling og med stort tidspress kom trekket Dxf7 (ikke Dg7 som dere skriver) og motpartens sjakk matt.

Trekket kom så brått og overraskende, og da jeg så at mitt tårn ikke kunne slå dronningen kom min hånd frem og jeg takket for partiet.

K.O. Johansen

NM-bulletinen oppgir Johansens Dxf7, mens Adresseavisen - som også bragte det etterhvert så famøse oppgjør - gir Dg7 som avslutningstrekk. Vi forespurte derfor Jens Robertsen som presiserte at han hadde utført Dg7. Hvem driver historieforfalskning?

Red.

Tydligere skrift

Jeg skulle ønske at ihvertfall ett eller to partier i hvert nummer måtte bli trykt i tydeligere typer enn tilfelle er idag.

Som det er idag synes jeg ihvertfall at både trekk og kommentarer kan bli noe "finkornet".

Det er adskillige eldre sjakkinteresserte som ikke lenger har øyne som en ørn, og av hensyn til disse eldre mener jeg større typer ville være ønskelig.

Hans Edv. Langeland
Porsgrunn

Umodent referat

Einar Gausels selvvrettferdige, insinuerende og tvers gjennom umodne referat fra junior-VM 1983 fører nødvendigvis til en del spørsmål.

- Når "vår" representant får en skriftlig advarsel for munnbruk overfor en motstander, er det ikke slik at uttrykket "kanskje ikke bør gjengis på trykk". Det bør tvert imot bringes på en framtrede plass for å få gitt en karakteristikk av opphavsmannen. Vil noen ta initiativ for å få gjort dette?

- Finnes det en metode for å hindre folk med så utpreget mangel på sosial innsikt i å uttale seg om samfunnsforhold i andre land?

- Er det strengt nødvendig for NSb å bringe dette lavmålet av et partsinnlegg, der spilleren som rapporterte munnbruken blir tillagt så skitne motiv uten å ha mulighet til å forklare seg?

- Bør turneringsledere som trekker tilbake advarsler av denne typen få fortsatt mulighet til å praktisere sin svakhet?

- Vil NSF ta initiativ for å bringe på det rene hva som skjedde og deretter reagere mot den norske representanten på fornuftig vis?

- Vil Gausel selv ta initiativet til å få brakt sin uttalelse på trykk i NSb, så vi kan få avkreftet/bekreftet vår mistanke om at det ville vært vanskelig å bruke det samme uttrykket overfor f.eks. en kvit europeer?

- Er det rimelig grunn til å tro at vi for framtida blir skånt for lignende "reportasjer"?

Dag Orseth

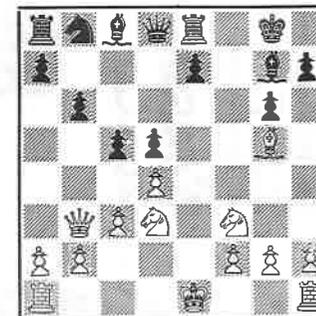
Eg er usamd!

Harry Schüssler hadde ein morosam artikkel i NSb 4/5 i år. Den syner verkeleg korleis nervar heilt kan legga lokket over tankane til ein spelar. Rart er det å sjå at hjernen til ein IM ikkje har "letta" lenge etter at eit parti er spelt. Eg er ikkje samd i kommentarane hans til partiet.

Kvit: Harry Schüssler
Svart: Simen Agdestein

"Gausdal Jubilee" 1983

1 d4 Sf6 2 Sf3 g6 3 Lg5 Lg7 4 Sbd2 0-0 5 e4 d6 6 c3 Te8 7 Lc4 Sxe4 Opningsbukk, meiner eg. 8 Lxf7+! Kxf7 9 Sxe4 Kg8 10 Db3+ d5 11 Sc5!? Greiare er 11 Sg3 b6 (11 - Lg4? 12 Dxb7! ±) 12 0-0-0 med press mot e7 og betre spel. 11 - b6 12 Sd3 c5?!

Her skriv Schüssler at 13 dxc5 bxc5 14 Sxc5 Dd6 gir svart motspel, han har jo løparparet. Men kva med å rekne konkret vidare? Vi kan prøve det naturlege draget 15 0-0-0! Nå tapar 15 - Dxc5? 16 Txd5 Db6 17 Td8+! med ei gang. Svart må spela 15 - e6, men etter 16 Sd3 (16 Se4!? Df8! er uklart) 16 - Sc6 17 Lf4 tar kvit hand om e5 og feltet b8. Strukturen e6-d5 er stiv og veik. Samstundes er Lc8 sars dårleg. Løparparet er såleis ikkje verdt fem sure sild! Planen h2-h4-h5 lyt vinne i få drag! Eg trur at Schüssler hadde sett alt dette under normale vilkår. Nervane fekk han til å bry seg meir om klokka. Eg trur mange har vori i slike stillingar: Naturlege drag blir vraka fordi ein har ein kjensle av at det ikkje går an. Så gløymer ein å rekne variantar og spelar eit dårlegare drag.

Odd Bergstad

sensasjon
 — Både Spasskij og jeg fjorde kjempetabber. Men han fjorde de største, sier 16-åringen Simen Agdestein fra Oslo. Hans seier over den tidligere verdensmestren har forbløffet sjakkinteresserte.

Gjøvik Sjakklubb
75 AR
 Jubileumsfestival
 10.-21. august 1983

Våre nysgjerrige lesere har sikkert spurt seg selv om hvem som sto for de grundige kommentarene til partiene fra stormestergruppen i Gjøvikturneringen. Svaret er at PeSt har foretatt noen små bearbejdelser av *Jonathan Tisdalls* ypperlige kommentarer i bulletinen.

Den samme bulletin, som myldrer av Tisdalls fyldige og lærerike kommentarer kan man forøvrig få tilsendt ved å sende kr. 58 til BJØRN BERGERSEN, GJØVIK SJAKKLUBB, PLOGVEIEN 22, 2830 RAUFOSSE, Postgiro: 5 65 81 58

Gjøvikfestivalen har fått positiv omtale i en lang rekke aviser og sjakk-tidsskrifter verden over.

Gjennom sin innsats i kategori 14-turneringen i Niksic satte dessuten Spasskij og Miles Gjøvikturneringen i nytt lys, ved å besette hhv. 3. og 5. plass etter glimrende spill. Simen slo Spasskij, Spasskij slo Kasparov, Kasparov.....

NSB-intervjuet med Adorjan har skapt endel oppsikt og debatt. På neste side følger Øystein Brekkes opplysende kommentar.

SJAKKSPILL OG HONORARER

Av Øystein Brekke

Stormester Adorján mener det råder stor urettferdighet innen sjakkverdenen med hensyn til spillernes honorarer. Han kan sikkert ha rett, men først og fremst utfraat sjakkspillere generelt betales dårlig i forhold til idrettsutøvere og kunstnere innen mange andre disipliner (med kanskje lavere nivå).

Slik sett er det for lite penger og pengeinteresser i sjakk, og den verdenen der Adorján ønsker å heve sine honorarer, styres i stor grad etter prinsippet tilbud og etterspørsel. Innen sjakk teller rimeligvis både ratingtall, "berømthet", "publikumstekke" og kanskje også spillernes ry som positive å samarbeide med.

Det hadde temmelig sikkert ikke vært mulig for Gjøvik Sjakklubb å finansiere en tilsvarende turnering med f.eks. Lajos Portisch eller Robert Hübner som toppnavn i stedet for Boris Spasskij, selv om de kunne spilt bil-

ligere og ratingen deres er like høy. Spasskij var verdt hver krone, og også ved sin opptreden viste han seg som noe helt annet enn et tomt navn. At vinneren fra Linares ble nr.6 i Gjøvik og deretter nr.3 i Niksic, tjener også Gjøvik-deltagerne til en viss ære, skulle man tro.

Når det gjelder Adorján, ble han i utgangspunktet mer enn fair behandlet, for det første ved å bli invitert til en kategori 12-turnering for en sjelden gangs skyld, for det andre ved at vi frivillig hevet honoraret hans fra de 1500 kronene han hadde akseptert skriftlig og til 2000 kroner. Adorjáns honorar var ikke relativt det minste ugunstig i forhold til hans litt lave ratingtall på 2535. Til gjengjeld gledet han seg sikkert over å innkassere en delt førstepremie på 8350 kroner. Så gjenstår det bare at vi driver mest mulig god reklame for sjakken og derigjennom hever dens prestisje - og honorarer.

SJAKK UTSALGET

Den neste generasjon i sjakkcomputere!

Leveres i en rekke modeller, bl.a. "Mephisto III", kr. 2595- (IIIer modul for de som har II til kr. 985), "Mephisto Modular" med autoreponsbord, format 36X30X30 cm. både "soft- og hardware" utskiftbar, som på "Mephisto Exclusive" 40X40X5, henholdsvis kr. 2775- og 3480-. Be om våre rikt illustrerte brosjyrer, testresultater, etc. Vi har også andre fabrikater til salg og utleie.

VESTTYSK KVALITET med tanke på fremtiden. Sjakkcomputeren programmert på fornuft; tt - dobbeltstrategi revolusjonerende i computersjakk. Testresultater viser høy spillestyrke - anslagsvis rundt 2000 i ELO!

Encyclopedia of Chess Openings A-E sterkt redusert hver kr. 120-, alle under ett kr. 500- så langt lageret rekker. Informator 35 kr. 115, 30-34 hver kr. 100-, 1-29 hver kr. 80-. Bestselgere signert Garry Kasparov: My Games kr. 125-, Fighting Chess kr. 65-, Batsford Chess Openings kr. 110-, Sicilian ..e6 and ..d6 kr. 110-. Kasparov har også en fast spalte i nye CHESS EXPRESS (26 nr. årlig - 1: 25/11) redaktør er Jonathan Tisdall. Prøvenummer mot kr. 5-.

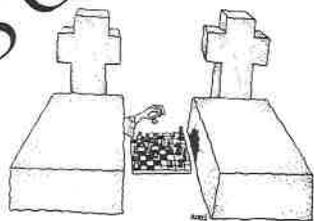
Vi har også en rekke åpningsbøker fra Batsford og Sportverlag, samt nye titler i OLMS-serien, faksimilietrykk av de store klassikere. Bulletiner fra siste supertureringer osv. VÅRE NYE PRISLISTER PR. 1/12-83, OGSÅ MED LAVPRIS TIL JUL 83 SENDES PÅ FORLANGENDE.

SJAKKUTSALGET - Postadr. Briskebyvn. 48, Oslo 2 - Tlf. 567910 - Butikk: Gimlevn. 21 på Frogner åpen lørdager 11-14, men også 21-23/12 kl. 14-17. Stengt 24-31/12. Sjakkliteratur og -materiell i meget stort utvalg til gunstige priser. Postordres ekspederes prompte! Vi står alltid og gjerne til tjeneste.

Arnold J Eikrem

NORGES GRAND PRIX

1983 1984

Dagens motto:
Det er aldri for sent
å starte innsankingen
av Grand Prix-poeng!

Stillingen pr. 5.11.83

MESTER

Petter Haugli, Tao 42, Aril Lauvsnes, Randaberg 30, Erik Høidahl, Randaberg 30, Per Omtvedt, Stjernen 28, Henning Egede-Nissen, Arbeidernes 27, Thomas Heiberg, Stjernen 21, Kjetil Vollan, Bodø 20. 17 poeng har P.Stentebjerg-Hansen, L.Breivik, H.O.Hålen, B.Egede-Nissen, Stein Jensen og Jan Sigmund Berglund.

Polarsirkelen GP

17.-18.9

1	Kjetil Vollan, Bodø	1938	+06	+08	=02	+04	=03	4	14,0																																						
2	Palmer Salomonsen, Ballangen	1761	+07	+09	=01	=03	+06	4	13,5																																						
3	Gunnar Hansen Narvik	3½	4	Bjørn Egede-Nissen Mosjøen	3½	5	Olav Fjellheim Mo	3½	6	Thomas Thomassen Mo	3	7	Per I Holmen Mo	3	8	Jim Christensen Mo	3	9	F Henriksen Bodø	2½	10	S Arnø Mosjøen	2½	11	S O Antonsen Mo	2	12	K F Isaksen Bodø	2	13	S Rafnung Ballangen	2	14	L Jacobsen Fauske	2	15	J Danielsen Mosjøen	2	16	V Enoksen Mosjøen	1½	17	H Grimstad Fauske	1	18	O Jørgensen Mo	0

Det åpne Rogalandsmesterskapet

Stavanger 23.-25.9

1	Arild Lauvsnes, Randaberg	2209	+09	+19	+04	+11	=07	=02	5
2	Erik Høidahl, Randaberg	2046	+13	-11	+15	+04	+12	=01	4½
3	Petter Fossan Ganddal	1896	+16	-04	+08	+05	=11	+07	4½
4	Einar Brekken, Ganddal	2129	+17	+03	-01	-02	+18	+10	4
5	Ivar Bern, Bergen	1948	+14	=12	=07	-03	+17	+11	4
6	Nils-Erik Moe-Nilssen, Bergen	1584	-19	+20	+09	+08	=10	+12	4

7 J Paulsen Sandnes 3½ 8 W Øverås Ganddal 3½ 9 K Storland Randaberg 3½ 10 L Bjornes Kr sand 3½ 11 D Syvertsen Sandnes 3 12 J V Vestly Sandnes 3 13 V Hjer-
mundrud Sandnes 3 14 M Schlegenhauuff Randaberg 3 15 O Kvamme Bergen 3 16 J K Våge Randaberg 2½ 17 R Bjerklund Sandnes 2 18 Y Svensen Stavanger 2 19 F Anton-
sen Kr sand 1½ 20 J Torkelsen Kr sand 1 21 T Tjensvoll Stavanger 1 22 F Chiodin Stavanger 0

KLASSE 1

Øystein Brekke, Brugata 34, Nils-Erik Moe-Nilssen, Bergen 27, Odd Ristesund, OSS 23, Jim Christensen, Mo 23, Petter Fossan, Ganddal 22, Kjetil Vollan, Bodø 22. 17 p: H. Bøhmer, A. Thorstensen, I. Brøndbo, A. Mella, K. Markussen.

KLASSE 2

Gunnar Hanssen, Narvik 34, Nils-Erik Moe-Nilssen, Bergen 34, Skjalg Rafnung, Ballangen 20, Ivar Brøndbo, Halden 19. 17: R. Rinvoid, G. Bolsø, P. Salomonsen, J. Bjelke, S.E. Hansen.

KLASSE 3

Olav Fjellheim, Mo 23, Øystein Krogsrud, Løten 20, Viggo Enoksen, Mosjøen 18. 17: E. Korsmo, T.K. Brandth, J. Melkevik, R. Strand, K. Næssvold, G. Brekka, J.E. Fjeld-Pedersen, T.R. Tyrihjel, S.E. Hansen.

KLASSE 4

Helge Wæssel, Kristiansand 33, Øystein Krogsrud, Løten 29, Olav Fjellheim, Mo 27, Anne de Linde, Bærum 21½. 17: H. Hærum, T. Alm, J. Danielsen, R. Serssch, R. Strand, K. Næssvold, R. Juliussen, B. Olsen.

GRUPPE B

1	Johannes Melkevik, Sevland	1416	+22	+20	+12	+04	+03	=02	5½
2	Rudi Serssch, Strand	1252	+17	+21	=04	=10	+16	=01	4½
3	Vidar Kjetilstad, Stavanger	1376	+24	+31	+14	+08	-01	=06	4½
4	Terje Torgersen, Evje	1199	+13	+30	=02	-01	+27	+10	4½
5	Øystein Krogsrud, Løten	1276	-31	+33	+13	=19	+24	+15	4½
6	Helge Wessel, Kristiansand	1388	+35	=19	=30	+38	+14	=03	4½
7	Egil Melkevik, Sevland	1394	-32	+39	+34	=12	+20	+08	4½

8 G Helland Strand 4 9 H Hvide Bergen 4 10 L Hagesæther Haugesund 4 11 B Zachariassen Kr sand 4 12 T Norland Stavanger 3½ 13 O M Vik Stavanger 3½ 14 S Johnsen Sandnes 3½ 15 A Sæther Sandnes 3½ 16 L Abarbanell Stavanger 3½ 17 Å Justnes 0-0 81 3½ 18 A Jacobsen Stavanger 3½ 19 H Anda Sandnes 3½ 20 S K Bru Strand 3 21 P Hagesæther Haugesund 3 22 A Hallsjø Haugesund 3 23 R Monge Ganddal 3 24 S Grude Stavanger 3 25 B Frigstad Kr sand 3 26 O Skjøveland Strand 3 27 I M Hellebust Tromsø 2½ 28 S A Arvik Stavanger 2½ 29 E Fossan Ganddal 2½ 30 K J Tørkli Stavanger 2 31 H Birkevold Stavanger 2 32 R Frigstad Kr sand 2 33 E Svensen Stavanger 2 34 N Sjølingstad Stavanger 2 35 E Torgersen Evje 2 36 D E Alsaker Strand 2 37 S Spilling Stavanger 2 38 I Danielsen Stavanger 2 39 R Rugland Stavanger 1½ 40 K Tollefsen Randaberg 1½ 41 H Fossdal Sandnes 1

Surnadal GP

23.-25.9

1	Henning Egede-Nissen, Arbeidernes	2014	+12	+02	+10	+03	+09	+04	6
2	Thomas Heiberg, Stjernen	2214	+19	-01	+04	+05	=03	+08	4½
3	Øystein Sande, Volda	2311	+06	+11	+15	-01	=02	+09	4½

4 Øystein Brekke Brugata 3½ 5 Eilif Odde Kr sand 3½ 6 Arild Monsøy Arbeidernes 3½ 7 Karl W Strand Kr sand 3½ 8 Gunnar Bolsø Ålesund 3½ 9 K Berg ASK 3 10 F Henriksen Bodø 3 11 T Langmyhr ASK 3 12 L Hafskjær ASK 3 13 E Wattø Ålesund 3 14 P Havskjær Volda 3 15 M Monsen Sandnes 2½ 16 I Berri Stjørdal 2½ 17 O Ristesund OSS 2½ 18 H P Opdahl Surnadal 2½ 19 T O Myhre ASK 2½ 20 S I Børstad ASK 2 21 L Nybrott Surnadal 1

GRUPPE B

1	Roger Strand, Kristiansund	1284	+10	+03	+02	=04	+09	+05	5½
2	Svein Dale, Volda	1539	=12	+13	-01	+07	+08	+04	4½
3	Bjørn Olsson, Molde	1558	+15	-01	=08	+19	+12	+10	4½

4 J B Eilertsen Meråker 4 5 V Selbekk Meråker 4 6 A Eriksen Trondhjems 4 7 B Kamsvåg Kr sand 3½ 8 B Stavik Molde 3½ 9 O P Mogstad Surnadal 3 10 T Slettnes Molde 3 11 H Storeide Ålesund 3 12 T Nerland Volda 2½ 13 J Olsen ASK 2½ 14 O Børset Surnadal 2½ 15 P Nybrott Surnadal 2½ 16 L Mogstad Surnadal 2 17 O Ansnes Surnadal 2 18 G Nybrott Surnadal 2 19 M L Diaz ASK 1½

Eidsvoll GP

Hurtigsjakk 1.-2.10

1 Petter Haugli, Tao 7 2 Frode Christiansen Strømmen 5 3 Per Omtvedt Stjernen 4½ 4 Odd Martin Kvile Eidsvoll 4½ 5 Johan C Harmens Eidsvoll 4 6 Gaute Lindgard Ski 4 7 Ole J Kristiansen Hamar 4 8 Odd Ristesund OSS 4 9 Tormod Løtveit OSS 3½ 10 Odd Habberstad Eidsvoll 3½ 11 Thor Støre OSS 3 12 Per Axel Nilsen Tao 3 13 Arne Mannerud Eidsvoll 2½ 14 Olaf Eriksfallet Sørums 2½ 15 Martin Molnes Strømmen 2½ 16 Håkon Mathisen Strømmen 2 17 Jan Svenske Strømmen 2 18 Per Lea Ås 1½

GRUPPE B

1 Anders Øvergaard Løten 6 2 Ove Olufsen Tao 4½ 3 Arild Eriksfallet Sørums 4 4 Einar Berntsen Strømmen 4 5 Robin Olsen Tao 4 6 Knut Brandt Eidsvoll 3½ 7 Geir Brobakken Hamar 3½ 8 Reidar Kristiansen Hamar 3½ 9 Josef Templet Lillestrøm 3 10 Thomas Jensen Sørums 2½ 11 Leif Aadne Eidsvoll 2½ 12 Egil Mickelson Løten 1

GRUPPE C

1 Øystein Krogsrud Løten 6½ 2 Ragnar Holm Hamar 6 3 Rune Djuurhus Elverum 5 4 Tormod Johansen Moss 4½ 5 Gunnar Bahus Løten 4 6 Kristian Langseth Eidsvoll 3½ 7 Espen Stensland Ås 3½ 8 Odd V Skåret Hamar 3½ 9 Gisle Salem Løten 3½ 10 Sølve

Lindgard Ås 3 11 Terje Skandsen Hamar 3 12 Gunnar Stray Tao 3 13 Tom Hellebø Sørum 3 14 Rudi Rørstad Ås Kyrre Ødegaard Ås 1½

Kristiansand Open

7.-9.10

1 Erik Høidahl, Randaberg	2046	+04	+07	+08	=02	+03	=06	5			
2 Arild Lauvsnes, Randaberg	2209	+12	+08	=03	=01	+05	=04	4½			
3 Nils-Erik Moe-Nilssen Bergen 3½	4 Einar Brekken Ganddal 3½	5 Einar Lauritzen Kr sand 3½	6 Per Omtvedt Stjernen 3½	7 Per Otto Solheim Florø 3½	8 Helge Theting Kragerø 3	9 Kai Ørtoft Kr sand 3	10 Petter Fossan Ganddal 2½	11 Atle Rettedal Ganddal 2½	12 Arne Haugjord Kr sand 2	13 Harald Øvland Danmark 1	14 John Torkelsen Kr sand 1

GRUPPE B

1 Geir Brekka, Kristiansand	1536	=04	+09	+07	+02	+03	+13	5½
2 Alf Sakariassen, Kristiansand	1575	+12	+17	+10	-01	+05	+09	5
3 Helge Stornes, Kristiansand	1493	+06	+14	+15	+10	-01	=04	4½
4 Helge Wessel, Kristiansand	1388	=01	+08	+20	=07	+14	=03	4½

5 V Johansen Horten 4 6 O Birkeland Kr sand 4 7 S A Årvik Stavanger 3½ 8 Å Justnes USK 0-0 81 3 9 T N Barstad Stjernen 3 10 E Torgersen Evje 3 11 R Andersen USK 0-0 81 3 12 R Frigstad Kr sand 3 13 I Hellebust Tromsø 3 14 T Torgersen Evje 2½ 15 R Monge Ganddal 2½ 16 F Andersen Kr sand 2½ 17 L S Hansen Kr sand 2 18 B Frigstad Kr sand 2 19 E Helenius Kr sand 2 20 A Pedersen Stavanger 2 21 J K Samuelsen USK 0-0 81 1 22 G K Andersen USK 0-0 81 0

Grand-Prix poeng på billigsalg!

Erik Høidahl liker seg tydeligvis godt i Kristiansand. I mars måned vant han Caledonien GP, og nå tok han Kristiansand Open med klar margin til favoritten Arild Lauvsnes.

Bortsett fra en noe heldig seier i første runde hadde Høidahl små problemer underveis, og radarparet fra Randaberg distanserte resten av feltet. Gruppe B ble dominert av arrangørklubbens egne spillere. Avgjørelsen falt i 5. runde, da Geir Brekka beseiret Helge Stornes som inntil da hadde ridd en kraftig medgangsbølge.

Turneringen ble avviklet uten at noen spillere trakk seg underveis, og noen klager på arrangementet ble heller ikke registrert. Kristiansand SK håper

Erik Høidahl spiller bra sjakk i Kristiansands turneringer.

flere spillere vil bli å finne på startstreken ved neste års turneringer. Leif Bjornes

Det åpne Nordlandsmesterskap

Fauske 7.-9.10

1 Stein Jensen, Harstad	2201	+13	+22	+12	+08	=06	+07	=02	6
2 Anton Thorstensen, Ballangen	1876	+27	=19	+20	+12	=09	+06	=01	5½
3 Jim Christensen, Mo	1820	-12	+27	=22	+14	+18	+13	+05	5½
4 Skjalg Rafnung, Ballangen	1784	+17	-05	-18	+11	+23	+09	+12	5
5 Bjørn Egede-Nissen, Mosjøen	2030	+18	+04	=06	-07	+15	+10	-03	4½
6 Per Inge Holmen, Mo	1850	+24	+23	=05	+19	=01	-02	=07	4½
7 Stein Indregård, Narvik	1895	=14	+10	=19	+05	+08	-01	=06	4½

8 K Vollan Bodø 4 9 K Næssvold Harstad 4 10 K O Isaksen Bodø 4 11 J Bergholt Bodø 4 12 H Eriksen Bodø 3½ 13 K Kristensen Bodø 3½ 14 K F Isaksen Bodø 3½ 15 G Hanssen Narvik 3½ 16 K Karlisen Fauske 3½ 17 V Enoksen Mosjøen 3½ 18 L Jacobsen Fauske 3 19 R Evensen Harstad 3 20 P Salomonsen Ballangen 3 21 I Henriksen

Fauske 3 22 F Henriksen Bodø 2½ 23 O Fjellheim Mo 2 24 H Grimstad Fauske 2 25 T Andersen Fauske 2 26 O Jørgensen Mo 2 27 Ø Buhaug Bodø 1 28 F A Jørgensen Mo 1

Fauske Sjakklubb i Nordland driver godt under ledelse av formannen Leif Jacobsen. Etter avviklingen av Det åpne Nordlandsmesterskapet tok vi kontakt med Jacobsen for å høre mer om turneringen og aktiviteten ellers.

- Dette var den første Grand Prix-turnering i Fauske, Jacobsen?

- Det stemmer. Jakten på GP-poeng trakk kanskje noen deltagere ekstra, men tendensen som rår ellers i landet gjelder nok også her: Interessen for Grand Prix generelt er iferd med å svekkes noe.

- Er du fornøyd med deltagertallet?

- Vi hadde håpet på ca. 40 spillere, så helt fornøyd er vi ikke. Det har vært helt oppe i 60 deltagere i det åpne Nordlandsmesterskapet tidligere, men det ser ut som om turneringstilbudet i kretsen har nådd møtningspunktet. Tre GP-turneringer på fem uker er i overkant.

- Ellers virker det som om koordinering av turneringer og samarbeidet ellers går bra i Nordland?

- Kretsstyret fungerer forsåvidt bra og interessen blant spillerne kan vi ikke klage på. Men de vanskelige vei-forbindelser og lange avstander mellom klubbene setter kjeper i hjulene. Når så storklubben Narvik velger å isolere seg er det ikke bestandig så lett.

- Om vi sammenligner oppslutningen i turneringer i din krets med andre strøk i landet faller ikke Nordland dårlig ut?

- Nei, jeg må si det har overrasket meg av og til å lese resultater fra turneringer på steder som må kalles sjakklike sentrumsområder i Norge. At deltagertallet enkelte steder ikke er flere ganger så høyt er merkelig.

- Tilbake til turneringen; Stein Jensen vant som han ville?

- Vel, det var slett ikke uten dramatik. De to remispartiene var ganske

korte, men alle fem vinstpartier var preget av Steins tidsnød.

- Fauske Sjakklubb driver bra?

- Det har vært bra, men nå synes jeg vi merker en tendens til forgubbing i klubben. Vi mangler juniorer og har dessverre ingen skolesjakkvirksomhet denne sesongen. En ildsjel på dette område hadde gjort seg.

- Klubben er ganske ung av alder?

- Det var jeg som stiftet den i 1974, og det skjedde ganske raskt etter at jeg kom hit til Fauske. Etter endel husbesøk klarte jeg å samle 14-15 interesserte personer, og det var jo mer enn nok til å danne en klubb. Jeg kommer selv fra Harstad og der er det en relativt dårligere oppslutning om man sammenligner med innbyggertallet, 5000 her og 25000 i Harstad.

- Til slutt, Jacobsen, har du noen gode forslag som kan tilføre NGP en ny giv?

- Nei, noen løsning på stående fot er vanskelig å gi. Jeg synes opplegget i prinsippet er godt nok, men turneringene bør kanskje spres mer over norgeskartet?

Sier Leif Jacobsen som allerede er i gang med planleggingen av Nordlandsmesterskapet for lag som skal spilles i midten av januar. hwh

Åpne Nordlandsmesterskap, 1. runde
Hvit: Kolbjørn Kristensen
Svart: Stein Jensen

ALJECHIN

1 e4 Sf6 2 e5 Sd5 3 d4 g6 4 c4 Sb6 5 exd6 cxd6 6 Sc3 g6 7 Le3 Lg7 8 Ld3 Sc6 9 Sge2 0-0 10 a3 e5 11 d5 Se7 12 0-0 Kh8 13 Kh1 Lf5 14 Sg3 Lxd3 15 Dxd3 Tc8 16 Lxb6 Dxb6 17 Sge4 h6 18 Sb5 Tcd8 19 De3 Sxd5 20 Dxb6 Sxb6 21 Sxd6 a6 22 Sxb7 Tb8 23 S5d6 Sxc4 24 Sxc4 Txb7 25 Tfd1 e4 26 Tab1 Tc7 27 Se3 f5 28 g3 g5 29 Td6 f4 30 gxf4 gxf4 31 Sd5 Tc2 32 Txa6 Txf2 33 Kg1 Ld4 34 Td1 Td2+ 0 - 1

Marker GP

14.-16.10

1 Petter Haugli, Tao	2283	+02	+03	+05	+06	+07	+08	6
2 Ivar Brøndbo, Halden	1769	-01	+04	+03	-07	=09	+05	3½
3 Øyvind Johansen, Sarpsborg	1854	+09	-01	-02	+10	=05	+06	3½
4 Per Axel Nilsen, Tao	1670	=08	-02	-07	+09	+06	+10	3½

5 Ragnar Knudsen Moss 3 6 Anker Aasum Halden 2½ 7 Odd Andersen IØSS 2½ 8 Terje Høidahl Sarpsborg 2½ 9 Vidar Larsen IØSS 2 10 Sverre Haug IØSS 1

GRUPPE B

1 Jan-Egil Fjeld-Pedersen, Asker 1497 +16 +09 =03 =08 +02 +07 5
 2 Ole K. Førrisdahl, Sarpsborg 1434 +19 +04 +06 =03 -01 +09 4½
 3 Jan Roger Nøkleby, Sarpsborg 1534 +18 +10 =01 =02 =07 +11 4½

4 Rolf Juliussen Halden 4 5 Rune Kristiansen Moss 4 6 T Johansen Moss 3½ 7 O Olufsen Moss 3½ 8 D Andersen Marker 3½ 9 R Olsen Tao 3 10 T Barstad Nilsen Stjernen 3 11 F Johansen Halden 3 12 J Qvortrup Halden 3 13 S Skjønberg IØSS 3 14 G Stray Tao 3 15 H Aukrust Ski 2½ 16 H Måsøy Halden 2 17 A Kolstad Marker 2 18 T Heide Halden 1½ 19 M Waarum Marker 1½

Hvit: Odd Andersen, Indre Østfold
 Svart: Petter Haugli, Tao

BUDAPEST-GAMBIT

1 d4 Sf6 2 c4 e5 3 dxe5 Sg4 4 Sf3 Lc5
 5 e3 Sc6 6 e6 Mer vanlig er 6 Le2, men teksttrekket er fullt spillelig, da bonden ikke kan holdes allikevel. Dog gir det ikke mer enn utligning. 6 - dxe6 7 Dxd8 Sxd8 8 Sc3 c6 9 a3?! Her var et utviklingstrekk på sin plass. 9 - f6 Planlegger e5. Dessuten kan feltet f7 bli nyttig for en hest. 10 b4? Fører bare til en svekkelse av bondestrukturen. Bedre var nok en gang utvikling. 10 - Le7 11 e4 a5 12 b5 Lc5 13 Sd1 Sf7 14 h3 Sge5 15 Sxe5?! Bedre var 15 Le2. Nå får sort en urokkelig klippe på d4. 15 - fxe5 16 Le3 Ld4

17 Tb1 c5 18 Ld3 Sd6?! 19 Kd2 b6 20 Tf1 Tf8 21 f3 Ld7 22 Sc3 Kd8?! Et latterlig trekk. Jeg hadde faktisk glemt at jeg kunne rokere! 23 Se2 Kc7 24 a4 Tf7 25 Tf2 Tg8 26 h4 Sc8 27 Th1 Se7 28 Th3?! Antagelig var 28 h5 bedre for å hindre Sg6. 28 - Sg6 29 g4? Nå får sort en uangrikelig offiserstilting. Bedre var 29 g3 Tgf8 30 Sgl. 29 - Kd6?! 30 Tf1 Sf4 31 Tg3 Tgf8 32 Sgl Tf6 33 Tf2 Tfd8 34 Se2 Kc7 35 Sc1? Nå er partiet tapt, men det er tvilsomt om det stod til å redde. En tårndobling i d-linja ville ha gjort livet surt for hvit. 35 - Lb2 36 Kc2 Lxc1 37 Lxc1 Lxb5 38 cxb5 Sxd3 39 Td2 Sel+ og hvit tapte på tid. 0 - 1
 Komm.: Petter Haugli (noe forkortet)

Gilde GP

1 Petter Haugli, Tao 2283 +13 +03 =02 +07 +05 4½ 13,5
 2 Bruce Diesen, Eiker 2264 +18 +12 =01 +08 +06 4½ 12,0
 3 Per Omtvedt, Stjernen 2070 +15 -01 +14 =10 +07 3½ 11,5
 4 Reidar Weierød, Horten 2020 +17 +06 -07 =12 +wo 3½ 9,5

5 Aage Mella Strømmen 3 6 Arne Danielsen Fnatt 3 7 V Taksrud Tempo 2½ 8 K Bergersen Gjøvik 2½ 9 R Abrahamson Fnatt 2½ 10 F A Dahl Asker 2½ 11 O Scott Knudsen Stjernen 2½ 12 O Ristesund OSS 2 13 K Nilsen Sici 2 14 G Velasco OSS 2 15 F Christiansen Strømmen 2 16 J P Tronds Bøler 1½ 17 J Wiik Fnatt 1 18 T Støre 0

GRUPPE B

1 Jørgen Bjelke, Asker 1622 +24 +20 +04 =02 +06 4½ 14,0
 2 Terje Eriksen, Tempo 1721 +15 +31 +30 =01 +08 4½ 11,5
 3 Jon A Thoresen, Caissa 1712 =16 +19 =21 +14 +09 4 10,5
 4 Erik Grøttum, Bøler 1629 +11 +14 =01 +23 =05 3½ 13,5
 5 Kjell Yndesdal, Nittedal 1679 =25 +28 +07 =08 =04 3½ 12,0
 6 Vidar Poulsson, Stjernen 1737 +32 +18 =08 +21 -01 3½ 12,0
 7 Tom R Tyrhjell, "1911" 1476 =19 +16 -05 +22 +17 3½ 11,0

8 T Thorgersen Tempo 3 9 G Helmersen Strømmen 3 10 S Nordal Ås 3 11 S Glærum ASKO 3 12 O E Arntzen ASKO 3 13 H Berge Skien US 3 14 F Aune Strømmen 2½ 15 R Olsen Tao 2½ 16 T Reppen Stjernen 2½ 17 B Sparby Nittedal 2½ 18 G Sørseth Caissa 2½ 19 B Bergersen Gjøvik 2½ 20 M Holmboe Bærum 2½ 21 T G Nilssen OSS 2 22 S Simonsen Ski 2 23 T Roverud Caissa 2 24 O B Johansen Fr stad 2 25 S Ihlebakk Sørum 2 26 I Hagland Kongsberg 2 27 O A Hagen Asker 2 28 A Stensrud Moss 1½ 29 S Johansen Stjernen 1½ 30 T Gulliksen Stjernen 1½ 31 S Fuglerud Tempo 1 32 H Øksnevad Strømmen 1 33 I Dyrdal OSS 1 34 Ø Johansen Sici 0

GRUPPE C

1 Anne de Linde, Bærum 1347 +03 +19 =08 =05 +11 4 13,5
 2 André Øberg, Skien U S ---- =04 +24 +06 =09 +08 4 13,0
 3 Tom Hellebø, Sørum ---- -01 +12 +25 +18 +05 4 12,5

4 T K Botnen Asker 3½ 5 G Stenersen Ås 3½ 6 H Hovden NKL 3½ 7 H Olsen Fr stad 3 8 D Digernes Tempo 3 9 S Sørensen Holmestrand 3 10 T Nilsen Barstad Stjernen 3 11 A Simensen Fr stad 3 12 V Blomkvist Fr stad 3 13 H Chr Larsen Caissa 3 14 M Hagen Asker 2½ 15 T Iversen NKL 2½ 16 F A Wister NKL 2½ 17 T Alm Bøler 2½ 18 L Klemetsen Strømmen 2 19 T Christoffersen Asker 2 20 H Øksnevad Strømmen 2 21 S Tevasvoll NKL 2 22 A Myklebust Gjøvik 2 23 H Bakken ASKO 1 24 R Yndesdal Nittedal 1 25 H Holmøy Nesodden 1 26 I Hellebust Tromsø 1 27 B Dahl Nesodden 1

Kalottturneringen

1 Jan-Sigmund Berglund, Hammerfest 2006 +19 +09 +06 +05 +14 +03 =02 6½
 2 Kyrre L. Markussen, Hammerfest 1876 +18 +08 -05 =03 +11 +06 =01 5
 3 Gunnar Johnsen, OSS 2257 +24 +10 +13 =02 +05 -01 +11 5
 4 Svein Erik Hansen, Hammerfest 1526 -09 +24 =18 +20 +16 +07 =05 5
 5 Tor Kr. Schølseth, Kirkenes 2066 +16 +11 +02 -01 -03 +18 =04 4½
 6 Henrik Kortner, Hammerfest 1966 +15 +07 -01 =10 +18 -02 +12 4½
 7 Morten Barge, Tromsø 1857 +21 -06 =09 +13 +10 -04 +14 4½

8 L Bjørnstad Kirkenes 4 9 S.H.Johnsen Alta 3½ 10 A O Berglund H fest 3½ 11 M Johansen Nordkapp 3½ 12 F Haug Tromsø 3½ 13 P Halvorsen Alta 3½ 14 S Hardersen Alta 3 15 T Romsdal Alta 3 16 I Nilsen Kirkenes 3 17 J S Christiansen Tromsø 3 18 M Schølseth Kirkenes 2½ 19 E Kveinen Nordkapp 2½ 20 J I Thomassen Hammerfest 2½ 21 T A Paulsen H fest 2½ 22 N M Aslaksen Tromsø 2 23 T Dahl H fest 2 24 W Selfors Kirkenes 1½

GRUPPE B

1 Birger Olsen, Kirkenes 1379 +09 +08 +12 +02 +04 -03 +05 6
 2 Harald Heggelund, Hammerfest ---- +07 +05 +04 -01 =03 +08 +06 5½
 3 Egil Rasmussen, Alta 1146 +06 -04 +05 +10 =02 +01 +11 5½

4 R Haugseth Kirkenes 4½ 5 R Storslett Tromsø 3½ 6 A Hansen H fest 3½ 7 B Esaiassen H fest 3½ 8 K Svanholm H fest 3 9 J G Bakke Alta 3 10 O Indbjør Kirkenes 3 11 K P Jernberg Tromsø 3 12 J Berg Alta 2 13 B Bårdsen H fest 1 14 K A Thomassen H fest br

GRUPPE C

1 Ingar Burchard, Hammerfest 603 +03 +06 +08 =02 +05 +04 +07 6½
 2 Ole Andreas Olsen, Kirkenes 766 +09 +08 +04 =01 +03 +05 +06 6½

3 V Paulsen H fest 4½ 4 K T Nilsen H fest 4 5 G K Henriksen H fest 4 6 S Røe H fest 3 7 J Nilsen H fest 2½ 8 T Dagsvold H fest 2 9 A Johansen H fest 2 10 T Tande Hammerfest 0

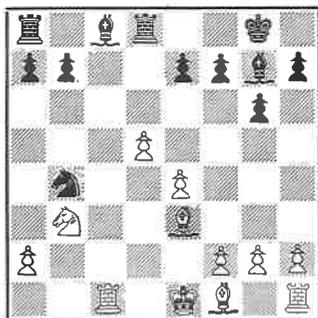
En godt fornøyd, en kjempefornøyd og en mellomfornøyd deltager i årets kalottturnering. Fra venstre Kyrre Markussen og brødrene Jan Sigmund og Alf Ole Berglund. (Når kommer det en artikkel om brødre/søskenpar i norsk sjakk?)

«Hva sier Dag Orseth» om

Espens teoretiske nyhet

NSb 6/83 side 21

I partiet Espen Agdestein-Dag Orseth i årets NM oppstod følgende stilling etter 14 trekk:

Her bragte Espen nyheten 15 Ld2!? og fikk klar fordel. I våre kommentarer stilte vi følgende provokatoriske spørsmål: "Er så Grlnfeldindisk gjendrevet? Er 15 Ld2 kjempetrekket som har gått Karpov, Adorjan og Jansa hus forbi? ... Hva sier Dag Orseth?" Sistnevnte - vel ansett Grlnfeld-ekspert - gir her og nå sitt svar:

Han sier at Espens nyhet 15 Ld2 fulgt av 16 Lxa6 gir ham hodepine. En bonde er tross alt en bonde, selv etter den siste landbruksmeldinga. Redaksjonens forslag 17 - f5?! 18 f3 Ld7 gir etter det jeg kan se bare en ekstra svekkelse på e6. Kvit må stå helt nydelig etter 19 Le3. Alternativt kan han gjøre livet surt for svart med 19 Lg5 Kf7 20 d6! Lf6 21 dxe7 Lxe7 22 Lxe7 Kxe7 23 e5.

Bedre er da sannsynligvis tross alt det spilte 17 - Ld7, men etter 18 Lg5 skal det nok spilles 18 - Kf8. På den måten kan de rimeligvis føres en sur, men ikke håpløs kamp for remis. Nå er vel egentlig ikke den ærede red. helt på høyde med partiets videre utvikling. Etter at kvit unnlater det knusende 20 Lc7 Td7 21 d6 spøker det hele veien et tårnsluttspill med tre mot to bønder på samme fløy over kvits hode, og det er gjerne grunn til

å tro at dette er noe av årsaken til den overraskende og for tidlige avslutning. På mitt nivå er altså konklusjonen at hele varianten er uspiselig for svart etter det simple 15 Ld2. For de mer subtile naturer kan den kanskje spilles, men garantert uten entusiasme.
Dag Orseth

UGH! UK HAR TALT

Junior-rankingsliste pr. 1.11.83

- 1 Simen Agdestein, OSS
- 2 Espen Agdestein, OSS
- 3 Berge Østenstad, Asker
- 4 Einar Gausel, Hamar
- 5 Kjell Arne Mork, Askøy
- 6 Einar Brekken, Ganddal
- 7 Frode Ludvigsen, Tempo
- 8 Petter Fossan, Ganddal
- 9 Nils R Grotnes, Tromsø
- 10 Egil Stokkeland, Ganddal
- 11 Geir Ivar Henriksen, Tempo
- 12 Trond Solem, Ski

Reglementsutvalget

Vedr. FIDE's regler § 14.5

RU presiserer at dersom det overhodet ikke finnes tvil om at klaffen har falt før tiden, er dette å anse som en åpenbar defekt ved sjakkuret. Det vises til Fortolkning 14.5 (1958).

Dette medfører en annen tolkning av § 14.5 enn hva som er blitt praktisert tidligere i norske turneringer.

SJAKK?

Spill i stort assortert utvalg.

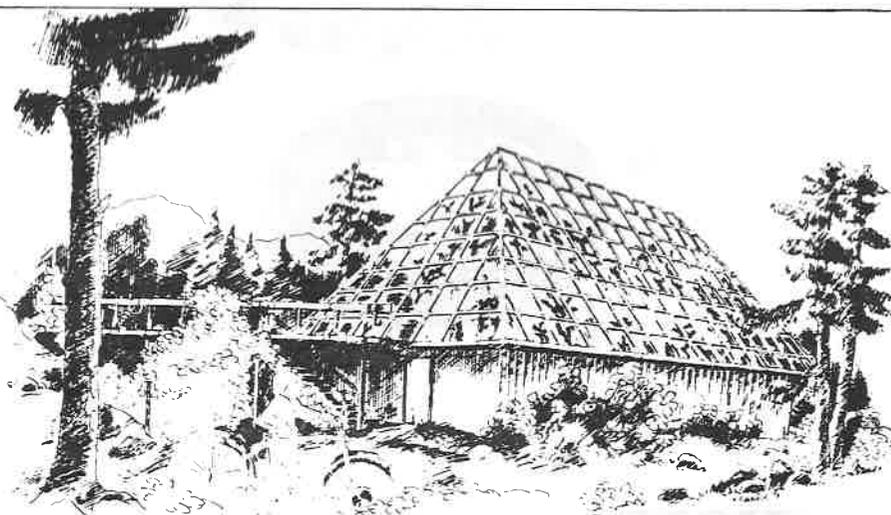
Bøker om sjakk . . .

. . . spør i bokavdelingen, 1. etg.

Barnebokavdelingen, 2. etg.

Lyche

VAREMAGASINET
NEDRE STORGATE 2, 3000 DRAMMEN TLF. 83 79 70

En dag vil kanskje huset ditt være sol-opvarmet - men idag må vi ha olje.

A/S Norske Shell

**Spis og dans
så mye du
vil for
kr. 40,-**

HVER MANDAG & TIRSDAG

**HOTEL
ORION**

Bradbenken 3, 5015 Bergen

**VIKING HOTELS
OF NORWAY**

INTERNASJONALT

INTERNASJONALT

Trond Solem:

Svette norske tanker i Budapest

Denne rapporten om hva som skjedde i Budapest i tidsrommet 18.-28. august blir svært kort. Dette er så avgjort den beste løsningen for såvel NSB - som har plasshensyn å ta - som for Kjell Arne Mork og undertegnede som hverken har mye poeng eller interessante partier å by på. Derfor kun en kort sammenfatning:

Kjell Arne Mork fra Askøy gjorde den klart beste innsatsen av oss, men viste ytterst sjelden fram den gnistrende angrepssjakken han kan i sine beste stunder. Takket være fravær av de store, store brølerere samlet han dog sammen et hederlig antall poeng. Undertegnedes innsats skal skånes for inngående omtale. Jeg vil bare i forbifarten nevne at relativt sett var dette min desidert dårligste turnering noensinne.

Noe som fortjener ord mer enn våre bravader var arrangementet: 11 runder fordelt på 11 dager og maksimal spilletid 9-14 (ingen hengepartier!) ga oss god tid til å utforske den over-dådlige ungarske hovedstaden. At partiene i siste instans ble avgjort ved lynsjakk (ett kvarter hver på resten av partiet) ga mange utrolig spennende dueller.

Forøvrig skal nevnes den fantastiske komfort vi nøt med vår slagkraftige vestlige valuta, og at Budapest tross allestedsnærværende militær og politi er en livlig by. Råd til neste års utsending: Vær forberedt på varme som tar fra deg all tankekraft før du blir vant til den, ha alltid passet på deg og spis ungarsk.

1 Horvat Csaba, Ungarn 8/11 2 Alexandro Steinfl, Italia 8 3 Andrea Rombaldoni, Italia 8 4 Andreas Förster, BRD 8 .... 12-18 Kjell Arne Mork 5½ Ukjent plassering: Trond Solem 4½ Turneringen var langt fra så sterk som

vi ventet, til tross for at vinnerne nok hadde en ratingstyrke på 2200-2300. Den som overbeviste mest var italieneren Rombaldoni med sin kompromissløse gambitsjakk.

Kandidatturneringen

Indignasjonen var stor i det sovjetiske sjakkforbundet da FIDE-president Campomanes dikterte kandidatmatchen Kortsnoj - Kasparov spilt i Pasadena, USA. Det så nesten ut til at denne prestisjekampen(?) skulle resultere i walk-over-seire for Kortsnoj og Ribli, men nå har man omsider funnet en løsning på konflikten. Begge matchene skal spilles i London, og første trekk utføres mandag 21. november.

Politika Ekspres, 6.9. SAM (Nach einer Idee von Spasski)

EM for klubb lag

OSS - årets norgesmestre for lag, fikk w.o.seier i 1. runde, og har i 2. runde hjemmekamp mot Univeritatea Bukarest fra Romania. OSS stiller med Øgaard, Heim, Tiller, Moen, Gulbrandsen og Hoen. Brødrene Agdestein er ute av bildet, de spilte for Asker i NM-finalen. Den rumenske laget ser slik ut: Stoica, Ghinda, Ionescu, Radovici, Stanciu og Georgescu. De to lagenes gjennomsnittsrating er temmelig lik, 2384 mot 2391 i rumensk favør, men rumenerne må vel ansees som knepne favoritter. Vi ønsker imidlertid OSS lykke til, og håper det kan bli en verdig innledning av jubileumsåret.

LITTERATUR

Øystein Brekke:
SPILL SJAKK 2

NKS-Forlaget

En seriøs, pedagogisk forsvarlig lærebok i sjakk har lenge vært et sårt savn i Norge. Med utgivelsen av SPILL SJAKK 1 med lærerveiledning og den nyutkomne SPILL SJAKK 2, har Øystein Brekke og NKS-forlaget langt på vei bragt dette savnet til opphør. Ved å benytte seg av dette bokverk, bør sjakkens fanebærere i vårt land kunne utvide tilbudet om opplæring såvel innen skolens valgfagopplegg som i forskjellige typer friundervisning. SPILL SJAKK 2 er en naturlig fortsettelse av SSI, men går naturligvis langt dypere i sjakkspillet's mysterier. Boken tar for seg tematisk mattsetting, tekniske og mer avanserte sluttspill, åpningsprinsipper, kombinasjonsspill og posisjonelle begreper. Stoffet er til dels vanskelig tilgjengelig, noe det ikke er gjort forsøk på å skjule. Utgiverne har bevisst valgt å unngå den mulighet man har til å gjøre stoffet festligere enn det er, slik vi har sett i andre lærebøker, ved å krydre med tegninger og anekdoter. Boken er således ingen sprudlende fontene, man legger opp til at veien til mesterskapet i sjakk går via hard trening. Argumentet for å svette seg gjennom kompliserte tårnsluttspill mv. gir forfatteren i forordet: "Innsikten i seg selv er inspirerende".

SPILL SJAKK 1 inneholder nok stoff til å dekke under et opplegg på alle videregående nivåer. Ikke bare i skolen, ungdomsklubber o.l., men også i norske sjakkklubber vil boken gi utbytte for - tør vi påstå - brorparten av spillerne. Til hjemmestudium egner den vel 110-siders, svært oversiktlige trykksak seg særlig godt, ikke minst grunnet sin logiske kapitteoppdeling. Prisen? Uforståelig lav.

hwh

Informator 35 er kommet med 724 partier fra 1. halvdel av 1983. Masse studiemateriale for den ivrige.

OXFORD UNIVERSITY PRESS

Walker: Chess for Tomorrows Champions
Boka med denne suggerende tittel er en lærebok beregnet på spillere av yngre årgang som allerede er fortrolig med brikkenes gang. Såvidt vi med et raskt øyekast kan bedømme, er den riktig bra, så kanskje tittelen ikke overdriver?

PERGAMON PRESS

Dickins/Ebert: 100 Classics of the Chessboard.
Sengelektyre bestående av kombinasjoner, studier, problemer, samt diverse rariteter. Meget underholdende.

BATSFORD

Kasparov: FIGHTING CHESS - My Games and Career.
Forfatterangivelsen er egentlig misvisende, da boka er strikket sammen av Eric Schiller og Robert Wade. Kasparovs ypperlige partikommentarer gjør den likevel leseverdige.

Kasparov: My Games.
Innleder med 10 godt kommenterte partier, hvorav de fleste er blitt publisert andre steder før. Deretter presenteres Kasparovs partier fra 1975 i informatorstil og med korte kommentarer. Om begge Batsfords Kasparovbøker er det å si at selv om de ikke er uinteressante, kunne de opplagt vært skrevet både grundigere og bedre. Det virker imidlertid som om man satser på at Kasparov selger uansett.

Kasparov/Nikitin: Sicilian ...e6 and ...d6 systems.
Boka er oversiktlig, og bedre anbefaling kan vel neppe gis en bok om Scheveningen, som dessuten har med noen kapitler om Sozinsystemet og Velimirovičangrepet. Forfatterne byr på en del lærerike kommentarer og interessante ideer, hvorfor boka anbefales helhjetet.

Bikhovsky: Spanish: Chigorin.
Temmelig tørr bok som kun kan anbefales spesielt interesserte.

Povah: How to play the English Opening
En ny bok i Batsfords "How to play"-serie, som illustrerer grunnleggende åpningsideer med instruktive partier. Utvilsomt en bok det vil lønne seg å ha lest før man gir seg i kast med detaljstudier, selv om såpass tynn bok om en så omfattende åpning naturligvis må bli noe overfladisk.

PeSt

EDITON OLMS

Vi har mottatt nye tilskudd i serien av nyopptrykkede klassikere:

IV. Internationales Schachmeisterturnier Karlsbad 1929

En glitrende turneringsbok med alle 231 partier utførlig kommentert av Nimzowitsch (vinneren), Spielmann, Becker, Tartakower, Brinckmann og Kmoch. En juvel i biblioteket.

ØB

FORSVARSTURNERINGEN 1983

Av Odd Christoffersen

For tredje år på rad ble det avvirket en turnering for vernepliktige og befal i forsvaret. 33 spillere fullførte turneringen i SK Stjernens lokaler 16-18 september. Spillestyrken og erfaringene fra konkurransejakk varierte sterkt. Det fantes etablerte mesterpillere og helt uerfarne hobbyspillere i feltet (felten?). Bakgrunnen for denne turneringen er at Norge hvert år sender et lag til et NATO-mesterskap i Ålborg. De åtte beste fra forsvarsturneringen skulle få delta i denne populære ukesturneringen i Danmark. Ytterligere 2 skulle taes ut etter vurdering på grunn av det usikre ved en monradturnering. Etter 6 runders kamp ble resultatlista seende slik ut:
1 Roar Elseth 4½ 2 Nils Grotnes 4½ 3 Tron Walseth 4½ 4 Otto Ibenfeldt 4½ 5 Oddvar U Voll 4 6 Trond Eikeland 4 7 Øystein Hjertenes 4 8 Sigmund Olaf-

sen 4 9 Terje L Ulsebøl 4 10 Øyvind Jensen 4 11 Jan V Vestly 4 12 Svein Endresen 4 13 Bjørn I Haveland 3½ 14 Geir Ulset 3½ 15 Odd Andersen 3½ 16 Jens Grimsgaard 3½ 17 Bjørn Brede 3½ osv.

Et parti fra forsvarsturneringen følger. Og forsvarsspillet til svart er virkelig overbevisende:

Hvit: Tron Walseth
Svart: Oddvar Undheim Voll
UTPlassering på ØSTFLANKEN
1 b3 e5 2 Lb2 Sc6 3 e3 g6 4 f4 Lg7 5 Sf3 d6 6 Lb5 Ld7 7 fxe5 dxe5 8 0-0 Sge7 9 Sg5 0-0 10 Lc4 Le8 11 Sc3 h6 12 Sge4 Kh8 13 g4 f5 14 gxf5 gxf5 15 Sc5 Lf7 16 Lxf7 Txf7 17 Dh5 Tf6 18 Tf3 Dxd2 19 S3e4 fxe4 20 Sxe4 Dxc2 21 Sxf6 Dxb2 22 Tafl e4 23 Tg3 De5 24 Txxg7 Kxxg7 25 Se8+ Kg8 26 Df7+ Kh8 27 Kh1 Txe8 28 Dxe8+ Sg8 29 Dg6 Sce7 30 Dg4 h5 31 Dh4 Sg6 32 Dh3 S8e7

0 - 1

6. NATO-mesterskap

Aalborg 16.-22.10

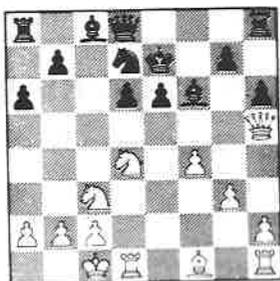
Vi kan igjen gratulere danskene med et sjakklig sett vellykket arrangement. Spilleforholdene var bra, det samme kan sies om forpleiningen ellers. Tyskerne nedla et solid, meget solid arbeid og vant fortjent. At lille Norge besatte annenplassen viser bare at det går an å levere et bra resultat uten noen særlig disiplin i laget. USA var vår nærmeste konkurrent bakover, men de fikk bare ikke poeng nok. For det amerikanske og store deler av

Ved menig Sigmund Olafsen

det norske laget var det Danmarks-turen som var vinstvarianten. Det er mulig at enkelte av Aalborgs skjenkesteder merket økt omsetning under turneringen.

1 Vest-Tyskland 24½ 2 Norge 21 3 USA 18 4 England 14½ 5 Danmark 8

INDIVIDUELT: 1 Hertneck BRD 7/7...
4 Gausel 8 Elseth 9 Hjertenes 11 Voll osv.

SKARPERE BLIKK
OVER BRETTE

SKJERPER SANSEN
OG VETTET

GJØR DA DET ENESTE
RETTE —:

TA DEG EN TUR INNOM
KLETTE!

JACOB KLETTE

Ur - optikk

(Jakob W. og Arne J. Klette)
Urmaker og optisk forretning

Dronningensgt. 14-16
Tlf. (081) 23 030

Storgt. 1 B
Tlf. (081) 22 073

8000 BODØ

TIMEBESTILLING FOR BRILLER OG KONTAKTLINSE

Ingen suksess, ingen fiasko

Dame- og jentelandskamp Kerteminde 16.-18.9

1 Mary Klingen	- Nina Høiberg	0 - 1	0 - 1
2 Ingrid Dahl	- Else Thygesen	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	1 - 0
3 Trude Birkestrand	- Merethe Haahr	0 - 1	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
4 Liv Trude Kumle	- Ingrid Larsen	1 - 0	0 - 1
5 Anne de Linde	- Pia Sørensen	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	0 - 1
6 Sylvia Johnsen	- Maj Theander	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	0 - 1
		<u>2½-3½</u>	<u>1½-4½</u>
		4 - 8	

Reservebord:

Laila Martinsen	- Charlotte Pedersen	0 - 1
Eva Novrup		0 - 1

Av Ingrid Dahl

I helgen 16-18/9 gikk den første dame-landskamp mellom Norge og Danmark av stabelen i Kerteminde på Fyn. Arrangør var Kerteminde Skakklub med formann Svend Novrup i spissen. Arrangementet var svært vellykket. Hele det norske laget ble innkvartert privat på en stor gård hvor vi fikk utmerket forpleining.

Arrangementet besto av to landskamper over 6 bord (de to nederste for jenter under 17 år), fredag og søndag. Lørdag var det hurtigsjakkturnering hvor også andre kvinnelige spillere deltok.

Når det gjelder landskampene var danskene klare favoritter, men første dagen spilte det norske laget solid. Da det nærmet seg avbrudd så det til og med ut som om vi skulle klare å vinne matchen. Stillingen var 2-2 da

Trude og Sylvia begge kom ut av tiden med fordel. Man så fram til to hyggelige hengepartier da Sylvia overrasket alle med å tilby remis. Hennes motstander var ikke sen om å akseptere. Trude fikk det derimot ikke like lett. Hun var sterkt fristet til å godta danskenes remistilbud, men lagleder Øystein Brekke sto på sitt om at partiet skulle spilles. Spilt ble det, og fru Haahr forsvarte seg hardnakket. Etterhvert forsvant fordelene, men kom så tilbake igjen. Da det nærmet seg midnatt trodde imidlertid Trude hun hadde en kombinasjon, satte bort et tårn og ga opp få trekk etter. En tragisk slutt på en lovende start.

Den andre landskampen ble nesten en katastrofe for det norske laget. Seint i turneringen ledet danskene 4-0, og bedre så det ikke ut til å gå på 2. og 3. bord. Men så skjedde det utrolige at Else Thygesen bukket tårn i et vunnet tårnsluttspill, mens fru Haahr ikke fikk mer enn remis ut av sin stilling.

Liv Trude Kumle benevret dansk sjakks grand old lady i første parti. Pent!

I hurtigsjakkturneringen ble det spilt ½-timespartier i to grupper med skille ved 1300 ELO-poeng. Her viste danskernes sterke førstebordsspiller sin klasse ved å score 100% og tapte dermed ingen partier gjennom hele turneringen.

1 Nina Høiberg D 6 2 Ingrid Dahl N 4½
3 Merethe Haahr D 4½ 4 Mary Klingen N 4 osv. (14 delt.)

Laila Martinsen ble nr. 5 med 3½ poeng i gruppe B.

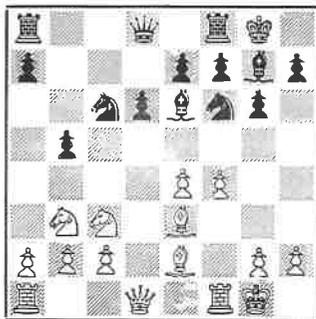

Klassisk dragevariant med b7-b5 — et forsøk

Drageartikkel nr. 2
ved Dag Orseth

Som vi så i forrige artikkel (NSb 4-5/83), er ekspansjonen b7-b5 på et tidlig tidspunkt et hyperrelevant virkemiddel mot de kvite oppstillinger i den akselererte dragevarianten. Desto mer gjelder dette fordi det utsatte eller utelatte d7-d6 tvinger hvit til å oppgi kontrollen over feltet b5 allerede i åpningsfasen.

Også i den klassiske dragevarianten, med Le2, har et tidlig b5 vært forsøkt, men med nedslående resultat. Igjen er det Tony Miles som har funnet som forkjemper for trekket. Etter å ha fått grundig bank av både Spasskij og Dzindzichashvili, ser han imidlertid ut til å ha gitt opp trekkfølgelsen 1 e4 c5 2 Sf3 Sc6 3 d4 cxd4 4 Sxd4 g6 5 Le3 Sf6 6 Sc3 Lg7 7 Le2 0-0 8 Sb3 d6 9 0-0 Le6 10 f4 b5!?

I "stampartiet" Spasskij - Miles, Bu-

gojno 1978, fulgte det nå:

- A: 11 f5 b4 12 fxe6 bxc3 13 exf7+ Kh8 14 bxc3 og kvit fikk relativt klar fordel. (Inform. 25/474). I kommentarer til partiet har det vært vanlig å forsyne 11 - b4 med et spørsmålstegn, og istedet angi
- B: 11 - Lxb3 12 axb3 b4 +=.

Jeg har ingen innvendinger mot å betrakte dette som en forsterkning av svarts spill, men mener konklusjonen += er feilaktig. På tross av den beste vilje har det nemlig ikke vært mulig for meg å finne noen fordel for kvit.

1. 13 Sd5? Sxe4 +-
2. 13 Sb5 a6 14 Sd4 Se5 15 Lf3 Dc7 og svart står fullt ut tilfredsstillende.
3. 13 Sbl Se5 14 Sd2 Dc7 15 g4 d5! med aktivt motspill. Generelt ser kontrollen over de svarte feltene, særlig e5, og muligheten for trykk i c-linja ut til å kompensere kvits løperpar i en potensielt åpen stilling.

Årsaken til at Miles har lagt varianten på hyllen, er da også neppe Spasskij's reaksjon. Derimot har han sannsynligvis fått nok etter Dzindzichashvilis behandling av den kvite stillinga i et senere parti. Der fulgte det

- C: 11 Lf3 Dd7 12 e5! og kvit vant raskt.

Men så er det de naive kan spørre seg

selv - hvorfor ikke spille det tematiske 11 - Dc8 istedetfor 11 - Dd7 som tillater vendingen 12 e5. Allerede i 1978, før jeg hadde sett hva Miles hadde tenkt seg mot 11 Lf3, spilte jeg dette mot Jens Krisiansen. Datidens naivitet fikk forsåvidt sin belønning i selve åpningsspillet. Det fulgte det relativt uskyldige

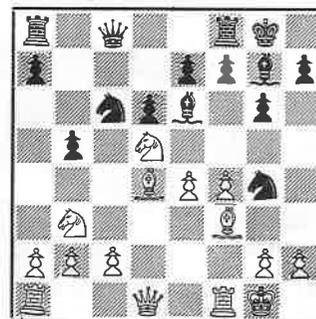
- D,1: 11 - Dc8 12 h3 Lc4 13 Tf2 e5! 14 fxe5 Sxe5 15 Dxd6 Te8 16 Dd2 Sxf3 Sxf3+ 17 Txf3 Sxe4 og svart sto hårfint bedre. (Jens Kristiansen - Orseth, Skien 1978.)

Siden er naiviteten blitt bedre fundert, og jeg har arbeidet en del med noen virkelig kritiske varianter. Når jeg imidlertid fikk anledning til å teste den voksende erkjennelsen, kom kvit meg nok en gang i møte. I partiet Sarink - Orseth, NBC-15 postsjakk 1983 1983, skjedde det enda roligere

- D,2: 12 h3 Lc4 13 Te1 e5 14 Kh2? b4 =+/-+.

Litt førbløffende er det at disse betitlede menn ikke har forsøkt å få noen fordel. Et slikt forsøk kan utføres på flere måter.

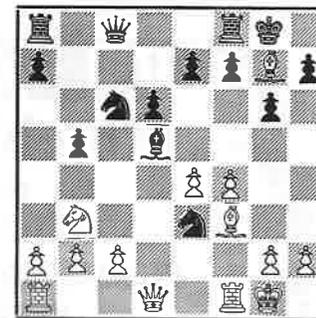
- D,3: 12 Sd5!?! Sg4 13 Ld4

Forsøker å benytte seg av det forhold at dronningen er utsatt for latente trusler via feltet e7. Svart ser imidlertid ut til å komme unna med helsen i behold etter 13 - Lxd5

- 14 exd5? Sxd4 15 Lxg4 Dxc2! 16 Sxd4 Dc5 +-
- 14 Lxg4 Le6
- 14 Lxg7 Se3

Her er mulighetene mange og ville. En

av de kritiske er berøkervarianten 15 Dc1 Lxb3 16 Lxf8 Sxf1 17 cxb3 Kxf8! med fint spill for svart, siden 18 e5 strander på 18 - Sd4! Også i de andre slagvariantene får svart godt eller fullverdig spill.

- D,4: 12 Sd4! Istedet for å fokusere på feltet e7, konsentrerer kvit seg om sentralstillingen og den svekkede diagonalen h1-a8. Sannsynligvis er dette det beste svaret på 11 - Dc8, men heller ikke her er jeg istand til å finne noen fordel av betydning.

- 12 - Sxd4 13 Lxd4 Lc4? 14 e5 og vinner.
- 12 - Sxd4 13 Lxd4 Td8! og svart ser ut til å klare seg, f.eks. 14 e5? dxe5 15 fxe5 Sd5, eller 15 - Sg4! 16 Lxa8 Lxe5 17 Sxb5 Txd4! 18 Txd4 Dc5!, med ideen 19 c3 Lxh2+ 20 Kh1 Dh5. Alternativt kan kvit forsøke 14 Sxb5 Lc4 15 Le2, men svart har, om ikke annet, utligning gjennom 15 - Sg4!?

For meg ser det ut til at kvit mangler noen direkte motlegging av 10 - b5!?, og at varianten 11 Lf3 kan møtes med 11 - Dc8! og tilfredsstillende spill. Kan ikke motstå straffes umiddelbart, er det all grunn til å tro at det sikrer svart tilstrekkelig motspill.

La konklusjonene være svakt underbygd så lenge, men forsøk trekket. Det er gjennom praksis vi skaffer oss synteser.

N-CAFE

Rutebilstasjonen

Tlf. 62 553 HARSTAD

— SPISESTEDET FOR REISENDE —

**VELSMAKENDE VARM OG KALD MAT
HURTIG SERVERING**

ÅPNINGS- TIDER

Torsdager: kl. 07.00-19.00

Lørdager: kl. 07.00-16.00

Forøvrig: kl. 07.00-17.00

Mottar bestilling på mat og drikkevarer for levering etter avtale.

NY SPORTSBIL FOR NORGE- OPEL MANTA

Knallhardt innlegg fra Opel!

GUSTAV Thrane Steen Skøyen

Hoffsveien 10, Oslo 2, Tlf. 55 98 90

Problemisten

Redaktør: Nils G.G. van Dijk, Åsligrenda 66, 5095 Ulset.

Arsturneringer for 2- og 3-trekkerne. Oppgaver og løsninger sendes spaltens redaktør.

3243 N. van Dijk
15.pl. WCCT-2 (A2)

Matt i 2 trekk

3244 H. Hermanson
Sverige

Matt i 2 trekk

3245 E.M. Bogdanov
USSR

Matt i 2 trekk

3246 V. Igariev
USSR

Matt i 2 trekk

LØSNINGER TIL 6/83

3235 Csak. 1 Se6 med lite sammenheng i variantene. 3236 Bakcsi. 1 Db1! Truslene etter 1 Se7?/Lh7? blir varianter i løsningen. 3237 Bogdanov. 1 Sxd4?/1 Sxe5! Selvbinding med paradeveksling. 3238 Hermanson. 1 Lc5?/1 Sfd5! Fint endringsspill. 3239 Jönsson. A) 1 Df4. B) 1 Sc3. C) 1 Sc2+. D) 1 Df2+. I hver løsning ser vi en matt med Bd2. Albino, men tung stilling. 3240 Goumondy. A) 1 Sf2. B) 1 Se3. C) 1 Sc3. Grabtema, men monoton. 3241 Rehm. 1 Dd3, tr./Tf3/Lf5, 2 Dxb7+/Lg4!/Bg5! Grimshaw, etterfulgt av interessante mattvarianter. 3242 Larsen. 1 Dc2, gxf7/løe1/Ta4/Ecd, 2 e4+/Dcd/Dd5+/Dc2+, med flere modellmatt.

OPPGAVERNE I DAG

3244-3250 er originalbidrag. Symmetrien roper forøkt og nøkkel i 3244. Kjent paradevekslingsoppløst i 3245, tilsvarende forsøk i 3246 og i 3247, samt matt- og paradeveksling i 3248. Av 3-trekkerne viser 3249 modellmatt, og 3250 fortsatt forsvar med de svarte oppringene.

KORREKSJONER

Schiffert korrigerer sin dualistiske 3223 ved å flytte alle brikker ett steg til høyre.

Kuligin korrigerer 3224 ved å tilføye svart La7. Bakkes firling 3219 manglet endringsangivelsen: A)Diagr., B)b3-a3, C)d7-a1, D)b5-c3.

DOM - WCCT-2

Endelig foreligger nå dommen som vi med spenning har imøtesett i WCCT-2! I et pent innbundet hefte er samtlige vinnere gjengitt. Men vi savner kommentarer til dommen i avd. A1, delvis A2, E og F. Turneringen er såpass betydningsfull at vi oppfatter det som et alvorlig minus. Av de 29 land som deltok ble Norge nr. 17/18. Vi oppnådde vår plassering med følgende:

A2: 15.plass Nils van Dijk (se diagr. 3243). 1 - Ke4/Lf2/kg2, 2 Tb5/Tb4/Tb2#, som etter 1 Db5 endres til 2 Td7/Tg7/Tf7#. C: 10.pl., van Dijk (fl#-tema) D: 15.pl. van Dijk (stud.avd.) E: 4.pl. N.A. Bakke/van Dijk (Hjelpematt). G2: 2.pl., N.A. Bakke (Serierefleksmatt/patt). Vi ser på vår plassering som en utfordring til enda bedre innsats neste gang.

3247 G. Nemeth
Ungarn

Matt i 2 trekk

3248 C. Groeneveld
Nederland

Matt i 2 trekk

3249 N. Kuligin
USSR

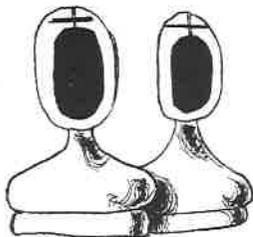
Matt i 3 trekk

3250 V. Igariev
USSR

Matt i 3 trekk

forbunds nytt

Norges nordligste klubb!

Vi kan ønske Nordkapp Sjakklubb velkommen som medlem i NSF. Formann er Magne Johansen (tidligere Tromsø Sjakklubb), og klubben har ved innmeldingen 12 medlemmer.

Magne Johansen, formann i Norges nordligste klubb, Nordkapp SK i Finnmark.

Lag-NM/Østlandsserien

Reglement med mindre endringer er blitt sendt til klubber og kretser. Forøvrig har sentralstyret nedsatt to utvalg, ett på Østlandet og ett i Finnmark, til å foreslå eventuelle justeringer av mesterskapet. En mulig utvikling kan være landsdelsserier, f.eks. på Vestlandet og i Trøndelag.

I disse dager starter Østlandsserien med 56 lag i tre divisjoner. Utviklingen går trolig i retning av fire divisjoner neste sesong. De tre siste lagene i hver 3.divisjonsavdeling kan bli aktuelle for en ny 4.divisjon. Utviklingen er positiv!

Nordisk Sjakkforbund

Denne eldste av internasjonale sjakk-sammenslutninger (stiftet 1899) holdt kongress i forbindelse med Nordisk Turnering i Esbjerg i juli. Da Norge arrangerer Nordisk om to år, stiller vi også med president i denne perioden. Innstilt og valgt ble Alf Øverås, fjorten dager etter fullført presidenttid i Norges Sjakkforbund. Nordisk Sjakkforbund har utarbeidet en liste over sjakkklubber i nordiske vennskapsbyer. Denne er videresendt til klubber i gjeldende norske byer. Ta gjerne et initiativ!

Simen til junior-EM

Simen Agdestein, OSS representerer Norge i Junior-EM i Groningen 20.12-3.1. Simen ble rimelig nok forhåndsuttatt allerede tidlig i sommer.

Førsteraden

NSFU's medlemsblad er kommet med sesongens første nummer, nr. 3/83. Dette er sendt til alle registrerte medlemsgrupper til fordeling, og skal dermed nå alle medlemmer under 25 år. Hvis DU ikke har fått Førsteraden, så spør i klubben! Nr. 4 skal komme i begynnelsen av desember, nr. 1/84 mot slutten av januar. Redaktør Jan-Egil Fjeld-Pedersen ber om stoff fra hele landet: Resultater, fotografier, partistoff og annet fra barne- og ungdomssjakken der du bor eller spiller. Adressen er Frenningsvei 3, Oslo 5.

Askøy Junior

Askøy Sjakklubb utenfor Bergen markerer sitt 25-års jubileum i år med å arrangere en internasjonal juniorturnering 27.12-2.1. Åpen for alle juniorer med rating i alle fall over 1100. Spillere fra 10 land er spesielt invitert, dessuten endel av våre egne beste.

Kretslederkonferanse

NSFU avholdt week-end konferanse i forbindelse med 8-landskampen i Oslo. 23 fornøyde deltagere, dessverre var ikke Nord-Norge representert.

Terminliste

Tid	Begivenhet	Arrangør
1983:		
18 - 20/11	Individuelt NM for Ungdom.	Tao SK, Moss
25 - 27/11	Sarpsborg Grand Prix. NGP.	Sarpsborg SK.
03 - 04/12	Østlandsserien/ Lag - NM.	NSF.
03 - 04/12	Fauske Open	Fauske SK.
09 - 11/12	Trondheim Grand Prix. NGP.	Arbeidernes SK.
26 - 27/12	Saltenmesterskap.	Bodø SL.
27/12-2/01	Askøy Junior Chess International.	Askøy SK.
1984:		
30/12-6/01	Astoria Chess International.	SK Jarl.
09 - 17/01	Gausdal Troll Masters.	
30/12-6/01	Astoria Chess International.	SK Jarl.
07 - 08/01	Åpne NM i Hurtigsjakk.	Hamar SS.
09 - 17/01	Gausdal Troll Masters.	SK Jarl.
13 - 15/01	OSS Grand Prix. NGP.	OSS
20 - 22/01	Nordlandsmesterskapet for Lag.	
21 - 22/01	Østlandsserien/ Lag - NM.	NSF.
27 - 29/01	Det Åpne Askøymesterskapet. NGP.	Askøy SK.
27 - 29/01	Vadsøsjakken. NGP.	Vadsø SK.
29/01	Moss Grand Prix. Hurtigsjakk. NGP.	Moss SK.
03 - 09/02	Hornsøsjakken.	DFDS/Lillehammer SS.
17 - 19/02	Finnmarksmesterskapet for Lag.	Finnmark SK.
18 - 19/02	Østlandsserien/ Lag - NM.	NSF.
24 - 26/02	Strømmen Grand Prix. NGP.	Strømmen SK.
24 - 26/02	Tromsøsjakken. NGP.	Tromsø SK.
25 - 26/02	Caledonien Grand Prix. Hurtigsjakk. NGP.	Kr Sand SK.
02 - 04/03	KM indiv. Hed.-Oppl. Sjakrets.	Gjøvik SK.
09 - 11/03	KM for skolelag.	Alle NSFU-kretser.
09 - 11/03	Fosnacupen Grand Prix.	Kr Sund SK.
17 - 18/03	Østlandsserien/ Lag - NM.	NSF.
23 - 25/03	Tønsberg Grand Prix. NGP.	Tønsberg SK.
31/03	Mossespretten (for skolelag)	Tao SK, Moss.
06 - 08/04	NM for skolelag.	Arrangør søkes!
12 - 22/04	OSS 100. års jub. turn. (int.)	OSS
14 - 16/04	Øksfjordsjakken. NGP.	Øksfjord SK.
16 - 22/04	Uttagn.turn. for juniorer. Oslo.	NSFU.
23 - 29/04	Det Åpne NM, Gausdal. NGP.	SK Jarl.
28 - 29/04	Gausdal Hurtigsjakk. NGP.	SK Jarl.
29/04-7/05	Gausdal Jubilee. (int)	SK Jarl
11 - 13/05	Sonefinaler Lag - NM.	NSF/Kretsene.
18 - 20/05	Sogndal Grand Prix. NGP.	Sogndal SK.
25 - 27/05	Eidsvoll Grand Prix. NGP.	Eidsvoll SK.
31/05-3/06	Finale i Lag - NM.	NSF.

Turneringsinformasjon

SS = Spillested
PP = Pengepremier
SA = Startavgift
PI = Påmelding til og informasjon fra
HP = Helpensjon

Individuelt NM for ungdom, Moss 18-20/11. Kl.A: 7-10år. B: 11-12. C: 13-14. D: 15-16. E: 17-25. A+B bor og spiller på Rygge Hotell, C+D+E på Hoppern skole. 7 r. 1t/40tr. SA: 60. PI: Paul Johansen, Helgerødgt. 32, 1500 Moss. 032/73489p el. Fred Ellingsen, Slalombakken 5b 02, 1500 Moss, 032/56213p.

Sarpsborg GP 25-27/11. Fjorårets største GP-turnering følges opp! 6 r. Monrad, 2 eller 3 grupper. 1t/36 på 40 tr. Opprop fred. kl. 18.30. SS: Hafslund Ungd.skole. PP i gr. A 1500/1000/500. Øvr. kl. vinnere 500. Fine premier til 1/3 av delt. Ymse innkvarteringstilbud. Mat på SS. SA: 150/90. PI: Rolf Tangen 031/51120j el. 032/45740p. Tormod Rangøy 031/31203j el. 031/64644p. Vel møtt! NGP.

Trondheim GP 10-11/12. 7 r. hurtigsjakk, 45. min.partier. 2 gr. over/under 1600. Frammøte lørdag innen kl. 08.30. SA: 120/60. PP: 800 i A og 600 i B. PI: Helge Sannes 07/520990j, 07/966636p. el. Arbeidernes Sjakklubb, Boks 231, 7001 Trondheim. NGP.

Askøy Junior Chess International 27/12-2/1. Alle f. etter 1/9-63 kan delta. 9 r. monrad, 2t/40tr. SS: Kleppstø Ungd.skole. SA: 100. Innkv. på skole m. kost&losji kr. 450. Også andre muligheter. PI: Ole M Opsal, 5302 Strusshamn 05/141375 el. David Hilton, 5302 Strusshamn 05/140361.

Astoria International Hamar 30/12-6/1. 9 r. sveitser. 32tr/2t. Min. 3 GM. Også åpen for et visst antall spillere uten int. ELO. PI: Arnold Eikrem, Briskebyvn. 48, OSLO 2 02/567910.

Åpne NM i Hurtigsjakk Hotel Astoria, Hamar 7-8/1. 45. min.partier. 7 r. monrad. SA: 130/80. PI: Hotel Astoria, 065/21690.

Gausdal Troll Masters. Gausdal Høyfjellshotell 9-17/1. Min. 4 GM. Rabbattordninger for spillere som deltar både på Hamar og Gausdal. PI: Eikrem.

Moss GP. 29/1. Hurtigsjakk. 30.min. partier. SS: Moss Kunstgalleri. 6 r. Siste opprop kl. 9.30.

Strømmen GP 24-26/2. SS: Kultursentret i Skjetten. 1t/36, 6 r. 2 gr. over/under 1600. SA: 130/80. Klassevis premiering, kr. 1000 i A. Innkv. på Strømmen Hotell, 5 min. fra SS. PI: Frode Eidem, Sætervn. 12, 2006 Løvenstad 02/412200j, 02/830668p el. Aage Mella, Prost Refsums v. 14, 2000 Lillestrøm, 02/664000j el. 838212p. NGP

Det Åpne NM Gausdal Høyfjellshotell 23-29/4. 40tr/2t, deretter 15tr/30 min 9 r. monrad. PP: kr. 4000, 2000 osv. SA: 250. Ledsageravgift: 200. Blant påmeldte delt. finner vi Vlastimil Hort.

OSS Jubileumsturnering

vil bli holdt på SAS-hotellet i påsken 1984. På startstreken regner man bl.a. med å finne Karpov, Andersson, Larsen, Hort og Hübner!

og apropos OSS,

så har vi (idet bladet går i trykken) snappet opp at den omtalte match mot Universitætea Bukarest trolig vil gå av stabelen 2. uke av desember d.å.

Et rosverdig initiativ

kommer fra sjakklubben STJERNEN, som hver helg arrangerer hurtigsjakkturneringer med tidshandicap. Startkontingenten er kr. 35, og pengepremiene følgerlig ikke av de høyeste, men det viktigste er som kjent moroa. Ta derfor trikk 2 eller 11 til Birkelunden neste helg!

ARENDALE

FORSIKRINGSSELSKAB A.S

— ET SIKKERT
FORTØYNINGSSTED

«Arendal» er representert over hele landet med egne kontorer i de fleste byer fra Fredrikstad til Tromsø.

«Arendal» er kjent for rask saksbehandling og god service.

Hus Hytte Bil Båt Butikk Kontor